ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

3 динара

БРОЈ 1149

4. I 1974. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА XXXV

СТАРИ АУТОМОБИЛИ
СТРАНЕ 23–25

КОМПЛЕТАН СТРИП ХУМОР

Ripley

Веровали или не!

БУКА КАО ПРОВОДАЦИЈА

УДОВИЦА

ИЗ АФРИЧКОГ ПЛЕМЕНА **КАВАТИ** БЕЗ ПРЕСТАНКА УДАРА У БУБАЊ НА ГРОБУ СВОГ МУЖА СВЕ ДОК СЕ **НЕ НАЂЕ МУШКАРАЦ КОЈИ ЋЕ СЕ, ДА БИ ЈЕ УЋУТКАО, ЊОМЕ ОЖЕНИТИ.**

Новац

С ЛИКОМ **СВИЊЕ** КОВАН НА БЕРМУДИМА ОД 1616. ДО 1624. ГОД. ПРВИ ЈЕ МЕТАЛНИ НОВАЦ ИСКОВАН У СЕВЕРНОЈ АМЕРИЦИ.

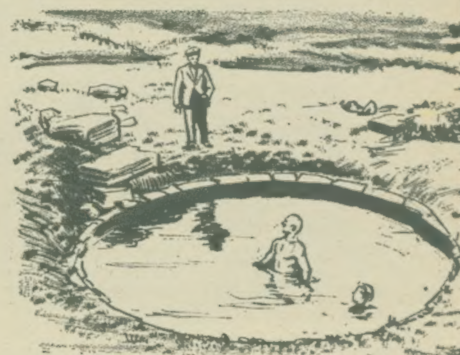
ВОДОПАД БЕНГЛОГ

У ВЕЛСУ ДОБИЈА ВОДУ ОД 2 РАЗЛИЧИТЕ РЕКЕ — ЈЕДНА ИСТИЧЕ ИЗ ЈЕЗЕРА ОГВЕН А ДРУГА ИЗ ЈЕЗЕРА АЈДВОЛ **— КОЈЕ СЕ УКРШТАЈУ ПРИ ЊЕГОВОМ ВРХУ.**

ДЕЧАК ЗА БАТИНЕ

БАРНЕБИ **ФИЦПАТРИК** (1535–1581) БИО ЈЕ ЗВАНИЧНИ ДРУЖБЕНИК ЕНГЛЕСКОГ ПРИНЦА ЕДВАРДА **И 6 ГОДИНА ЈЕ ДОБИЈАО БАТИНЕ** КАД ГОД БИ БУДУЋИ КРАЉ ЕДВАРД НЕШТО ЗГРЕШИО.

ЈЕДАН ОТВОРЕН БАЗЕН

НА ИСЛАНДУ САГРАЂЕН У 13. ВЕКУ ОД ТЕСАНОГ КАМЕНА КОЈИ ДОБИЈА ВОДУ ИЗ ПОДЗЕМНОГ ТОПЛОГ ИЗВОРА **СЛУЖИ СТАНОВНИЦИМА ИЗ ОКОЛИНЕ ВЕЋ 700 ГОДИНА.**

БРОНЗАНА ПОСУДА

ИСКОПАНА У БРЕНТ ВУДУ (ЕНГЛЕСКА) СЛУЖИЛА ЈЕ ПРЕ 1600 ГОДИНА КАО **ВОДЕНИ ЧАСОВНИК.** ПОСУДА ЈЕ НА ДНУ ИМАЛА МАЛИ ОТВОР И ВРЕМЕ ЈЕ ОДРЕЂИВАНО ПРЕМА КОЛИЧИНИ ВОДЕ КОЈА БИ ПРОДРЛА У ЊУ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

■ недавно је у Истанбулу завршен и пуштен у саобраћај велики мост преко Босфора који ве-

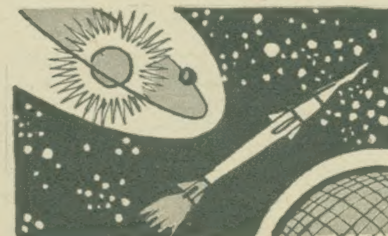
зује Азију и Европу. О таквом мосту сањали су још персијски владари Дарије и Ксеркс у 5. веку пре наше ере. Две хиљаде година аснијe султан Бајазит II (1447—1512), син и наследник Мухамеда II, затражио је од Леонарда да Винчија, највећег генија свог времена, да му изради пројект моста преко Босфора.

● у Флориди проучавају могућност добијања папира од воденог зумбула, биљке која се веома

ма брзо размножава тако да је постала права напаст за реке и језера. Наиме, дебели слојеви ове биљке спречавају продирање кисеоника у воду и тиме угрожавају живот у њој. На већим рекама водени зумбул може да омета и пловидбу.

● астрономи са Кримске опсерваторије открили су у сазвежђу Лава нову малу планету која кружи око Сунца по елиптичној орбити. На њихов предлог планета је добила име првог астронаута у историји Јурија Гагари-

на. Тај назив званично је потврдио Међународни планетарни центар чије је седиште у Синсинатију.

● неслога родитеља може да буде узрок споријег рашћења деце, тврди један лекар из Чикага. Он је открио да у организму деце из несложних породица има знатно мање хормона који потпомаже рашћење. Ако се односи у породици поправе или дете буде премештено у другу околину где

му посвећују пажњу и окруже га љубављу, хипофиза поново почиње да лучи овај хормон у нормалним количинама.

● змије отровнице живе готово свим умереним, тропским и суптропским крајевима. Међутим, на Мадагаскару, Новом Зеланду и у Ирској нема отровница. Занимљиво је да на Хаваји-

ма уопште није било ниједне врсте змија, и то све до пре неколико година када је тамо сасвим случајно пренета једна безопасна црву слична слепа змија.

● израз „живети на великој нози“ потиче из 14. века када се друштвени положај човека ценио по дужини његових ципела. Обични племићи смели су да носе обућу дугачку као стопало и по, барони обућу двоструко дужу од оне која им одговара нози,

а кнежеви чак и три пута дужу. Да им врхови тако дугачких ципела не би сметали, савијали су их и везивали врпцом за ногу испод колена.

Walt Disney

ПАЈА ПАТАК

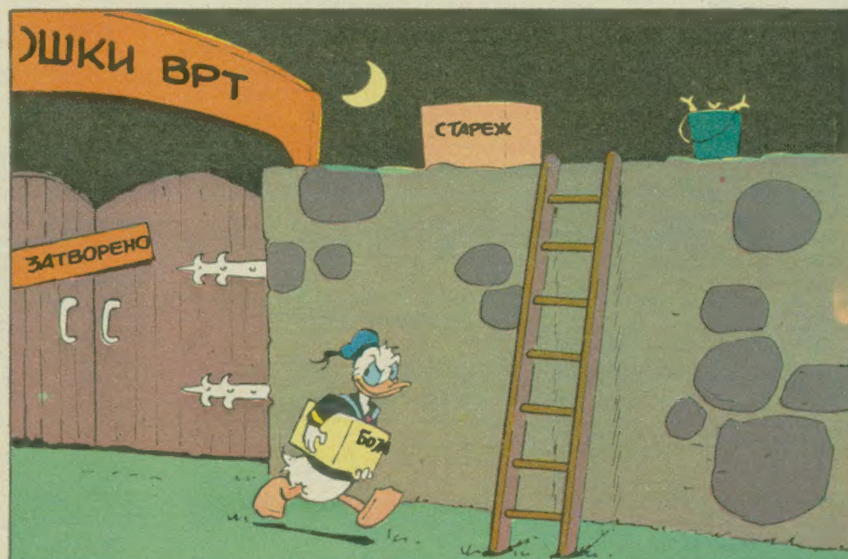

Distributed by King Features Syndicate.

УБЕДИ МЕ АКО МОЖЕШ!

И ДАНАС ИМА ЉУДИ КОЈИ НЕЋЕ НИ ДА ЧУЈУ ДА ЈЕ ЗЕМЉА ОКРУГЛА.

Кад је у пролеће 1961. први човек облетео Земљу у вештачком сателиту и са тог пута донео снимке на којима се лепо видела плавичаста лопта, међународно удружење „Земља је пљосната" издало је званично саопштење:

„Мада су најновији догађаји тешко погодили наше чланство, изјављујемо да нећемо поклекнути ни пред каквим изазовом и да ћемо наставити свој велики посао на пољу искорењивања трагичне и ненаучне заблуде о облику Земље".

Саопштење је, природно, изазвало буру смеха. Зар неко још у XX веку сумња у то да је Земља округла?

ПОГАЧА И НИКАКО ДРУКЧИЈЕ!

Откако је Магелан 1520. опловио Земљу и тиме очигледно доказао да је округла, број оних који су у то сумњали постепено се смањивао. Најзад су готово нестали. Али, почетком овог века, изненада, појавиле су се поново присталице теорије о пљоснатој Земљи. Сви су живели на окупу, у градићу Сиону на обали језера Мичиген.

Ово насеље, названо по светом брду Сион у Јерусалиму, основао је 1895. шкотски „чудотворац" Џон Дови, предводник једне верске секте. Од 1905. до 1935, пуних тридесет година, Сионом и сектом управљао је један човек, извесни Вилбер Глен Волива. Он би вероватно остао сасвим непознат ван сионских граница да није веровао како је — велики научник! Иначе, сви становници Сиона били су запослени у једној необично успешној фирми која је производила све и свашта тако да је њихов вођа Волива имао пуне џепове долара за ширење својих идеја. Доста необичних.

После Воливиних првих предавања и чланака свет је сазнао шта он мисли о форми наше планете:

- Земља има облик погаче
- У њеном центру налази се Северни пол
- Јужни пол није ништа друго до висок ледени зид који спречава бродове да се суноврате преко ивице Земље и падну у дубоку провалију.

Како се и могло очекивати, у целој Америци, сем Сиона, Воливина открића испраћена су громогласним смехом. Што је најгоре највећи део публике је његову теорију разумео као — хумористички прилог часописа! Али, упорног „научника" то није обесхрабрило. Са још више енергије бацио се на „просветитељски" рад. Обилазио је велике градове Сједињених Држава и Европе и држао предавања где год би нашао људе спремне да га слушају.

— Господо, — галамио је Волива са говорнице — свако ко има зрно разума мора признати да је већ и сама помисао да је Сунце удаљено од Земље 149 и по милиона километара — идиотска! Ја вам тврдим да до њега има око 4.500 километара. Здрав разум нам говори да то мора бити тако! Сви знају да Сунце нема друга посла него да осветљава Земљу, па је јасно да се мора налазити близу ње. Шта бисте ви рекли на то да једна сијалица буде упаљена у Висконсину с намером да осветли собу у Илиноису? Чиста глупост!

НЕ ЗВИЖДИ НЕДЕЉОМ!

Подсмех на који је свуда наилазила његова теорија доводио је насртљивог Воливу до беса. Одлучио је да покрене свој часопис и већ у првом уводнику објавио човечанству „доказе" да се Земља не креће:

— Волео бих да видим тог хероја — писао је Волива — који верује да може да скочи увис, остане једну секунду у ваздуху, па онда падне и установи да се налази 250 километара даље од места са којег је скочио јер је Земља за то време прешла толики пут!

За Воливу ни људи ни природа заиста нису имали разумевања. Чак је и умро 1935. мада је по његовој теорији требало да живи бар до 2000. године!

Тако је нестао најчувенији заступник теорије о пљоснатој Земљи. Али, није био једини који се бунио против једноставне кугле.

ШТЕДЉИВИ ПЕНЗИОНЕР

Кад је енглески капетан Џон Сајмс, херој из рата с Наполеоном 1812. доспео у заслужену пензију, посветио је све своје слободно време — а имао га је напретек — размишљању о „фундаменталним проблемима васионе". Као плод свих ових размишљања упутио је једно писмо младима. У њему је капетан у пензији позвао све младиће у чијим грудима куца храбро срце да пођу са њим на Северни пол и потраже тамо — једну повећу рупчагу. Зашто?

Капетан Сајмс, додуше, није сумњао да је Земља округла али је зато подозревао да са утробом наше планете није све баш онако како изгледа. У природи све има облик који је најекономичнији, размишљао је Сајмс, и из тога извео закључак да би Земљина кугла до краја била неекономична кад би била пуна лопта. Међутим, ако је у питању само омотач а унутра шупљина, то већ може. Ипак, још боље решење би било кад би и та шупљина била искоришћена! И тако, мало помало, Сајмс је стигао до закључка да се у Земљиној лопти сасвим сигурно налази још четири лопте, све једна у другој. Ове концентричне лопте, све због економичности, биле су такође настањене. Али, пензионеру који је толико штедео на простору ни то није било довољно: зашто не би биле настањене и спољне и унутрашње површине омотача! На крају се по Сајмсовој теорији Земљин систем састојао од пет концентричних лопти са укупно 10 настањених светова!

Поврх свега тога свака лопта имала је на половима по једну рупу пречника неколико километара кроз ко-

... ЈЕР, ПЛАНЕТЕ СУ СФЕРЕ АГРЕГИРАНЕ ПУТЕМ АКЦИЈЕ АФЕРЕНТНИХ И ЕФЕРЕНТНИХ ФЛУКЦИЈА ЕСЕНЦИЈАЛНЕ МАТЕРИЈЕ...
БРАВО!
БРАВО!
ОБИЧНО ОБЈАВЕ КАД ЈЕ ПРЕДАВАЊЕ НА СТРАНОМ ЈЕЗИКУ!

ји се преливају воде океана и на тај начин образују заједнички хидросистем света на спољној и унутрашњој површини лопта!

РЕЗЕРВНО СУНЦЕ ЗА ЕСКИМЕ

Нешто због свог углађеног понашања, нешто због поодмаклих година, Сајмс је успео да прикупи више присталица од љутитог Воливе, али је зато имао и огорчене противнике. Међу њима свакако је најопаснији био Маршал Гарднер, фабрикант мидера пред којим нико није смео да ломене Сајмсову тврдњу о пет концентричних лопти.

— Како само неко може тако нешто да тврди — беснео је Гарднер — кад је јасно као дан да се у унутрашњости Земље налази — резервно Сунце.

По Гарднеру, да није резервног Сунца Ескими не би могли да постоје! Ко зна зашто је он и фосиле мамута који су управо у то време ископани у Сибиру, тумачио тим резервним Сунцем.

Уосталом, ни Сајмс ни Гарднер нису били први који су дошли на идеју да је Земља шупља. Чак је и велики енглески астроном Халеј, исти онај који је открио комету која је по њему добила име, био је у то уверен! Он је израчунао да би дебљина коре шупље лопте требало да износи око 880 километара и да се у Земљи налазе још две Земље и једно пуно језгро! Појаву изузетно сјајне поларне светлости 1716. Халеј је објашњавао тиме што „светлећа атмосфера цури из унутрашњости Земље кроз неку пукотину у омотачу!"

Идеја о шупљој Земљи и световима у њеној утроби веома је популарна код писаца научнофантастичних романа („Пут у средиште Земље" Жила Верна) и стрипова („Полусидар" у новијој серији стрипова о Тарзану) итд.

ШТО ЗАМРШЕНИЈЕ

За разлику од својих претходника Сајрус Тид, који је наступао под псеудонимом Кореш, није се могао пожалити на број следбеника, сакупио је преко 4000 присталица. Наравно, он је очекивао много више...

Тидов допринос „науци" састојао се у томе што је он открио да ми у ствари живимо на унутрашњој страни Земље која има облик шупљег јајета и у исто време је васиона! Његова књига „Ћелијска космогонија" показује да је Тид одлично схватио прво и основно правило сваке назови науке: ако немаш шта да кажеш, измисли нешто, и то што закукуљеније и неразумљивије. Држећи се тог правила Тид пише говорећи о природи планета:

— Планете су сфере формиране од супстанце агрегиране путем акције аферентних и еферентних флукција есенцијалне материје... док су комете композитуми круозичких сила, проузроковани кондензацијом супстанце, путем дисипације колоричке супстанце на прекидима електромагнетних струја којом се затварају кола соларне и лунарне енергије!

Доказ да Земљина површина није избочена већ удубљена Тид и његови поштоваоци извели су на обали Флориде где су извршили продужавање праве линије обалом на дужини од четири километра. Њихов закључак је гласио: пошто је права линија бућнула у океан, то је непобитан доказ да Земљина површина није испупчена већ удубљена!

То је изазвало праву буру одушевљења код Тидових следбеника од којих су две трећине чиниле следбенице. Изгледа да је Тид био одличан говорник. Како иначе објаснити да је само за једну серију предавања у Калифорнији успео да прикупи 60.000 долара!

Кад је 1890. успео да купи повећи посед у Флориди, увртео је себи у главу како он једини може да просвети човечанство о истини Земља — јаје — космос. Своје имање назвао је Нови Јерусалим и планирао да на њему насели 8 милиона људи. Није успео да сакупи баш свих осам милиона. До те цифре недостајало му је равно 7.999,800 људи у часу кад је умро, 1908. Међутим, друштво које је Тид основао одржало се све до 1949. кад се коначно и његов часопис „Пламени мач" угасио.

СУД ЈЕ РЕКАО СВОЈУ РЕЧ

Премда су готово сви главни теоретичари потекли из САД, ни неке друге земље нису дозволиле да много заостану. У Немачкој, у време нацистичке владавине која је довела до бујања лажне науке, главни представник овог учења био је извесни Петер Бендер, а његову доктрину шупље Земље данас наставља и Карл Нојпер чија књига „Геокосмос" представља главни уџбеник поклоника.

У Аргентини је борбу за шупљу Земљу повео адвокат Дуран Наваро који је тврдио да је гравитација у ствари центрифугална сила. И, пошто смо ми у унутрашњости Земље није ни чудо што смо „залепљени" за њу. Како центрифугална сила опада обрнуто пропорционално растојању од центра, у центру се протони и електрони састају да образују фотоне а ови заузврат образују Сунце!

Немачка је још једном 1947. дала свој допринос „науци" кад је Валентин Херц покушао да докаже да се Земља не окреће са запада на исток већ обрнуто! Убрзо за њим извесни Годфрид Бирер понудио је 25.000 марака ономе ко га убеди да греши; по њему Сунце је шупље а у његовом центру постоји лепо и сеновито језгро обрасло зеленом травицом и гајевима! Што је најлепше тај пријатај пејзаж се може и видети — то су оне чувене Сунчеве пеге.

За разлику од својих претходника који су се махом обогатили својим теоријама, Бирен се насанкао. Супротно његовом очекивању изазов је прихватило Немачко астрономско друштво и лако побило његове тврдње. Међутим, Бирер је тврдио да га нису убедили и одбио да плати. Морао је да се умеша и суд који је одредио да злосрећни „научник" мора да исплати суму од преко 13 милиона старих динара! После овог скупо плаћеног искуства Годфрида Бирена, запажено је да је изненада опао број занесењака ове врсте.

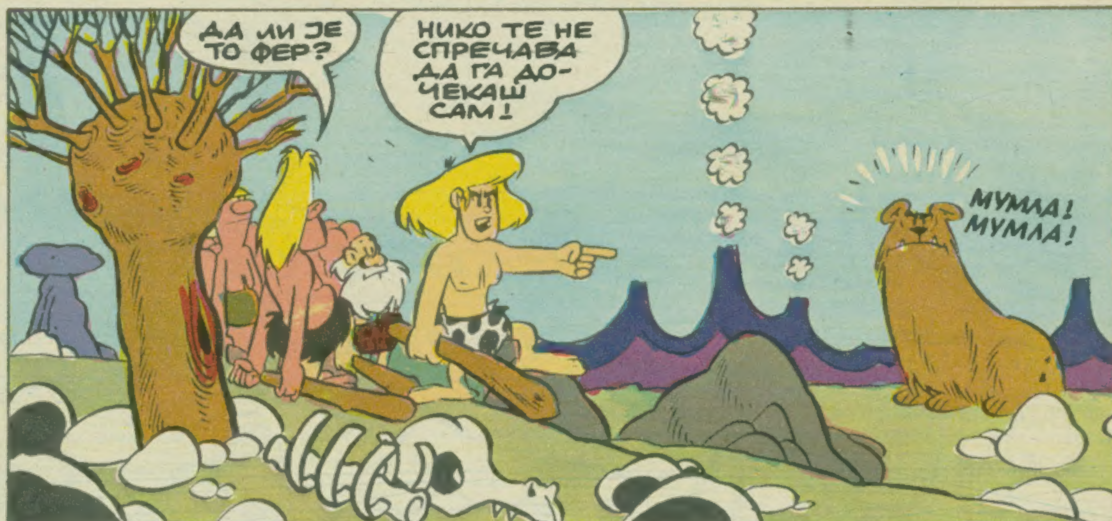
Д. А.

ДИКАНТРОП И ВЕСНА САПИЕНС

Н. ЛЕКИЋ — НЕОБЈАВЉЕНИ ДОГАЂАЈ КОЈИ ЈЕ ДОБРО ПРОДРМАО СВЕТ — Л. СРЕДАНОВИЋ

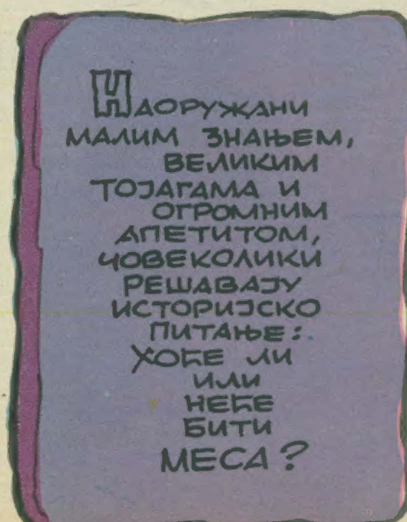

Идућег петка: ДЕБЕЛОКОЖАЦ СЕ НЕ УКЉУЧУЈЕ У ИГРУ!

РАЗЈУРИЋЕМО ИХ!

НИ ПО ЈЕДНОМ ПРАВИЛУ РАТНЕ ТАКТИКЕ ТРИ ТЕНКА, САМА, БЕЗ ПОМОЋИ ПЕШАДИЈЕ, НЕ МОГУ ЗАУЗЕТИ УТВРЂЕН ГРАД. А МАЧАК И ЏОНИ СУ БАШ ТО ОДЛУЧИЛИ.

Зеленосиве боје није било напретек, али су ипак успели да префарбају ознаке туђе војске. Међутим, кад је требало да ставе своје, појавиле су се тешкоће: црвене боје било је тако мало да су се звезде на боковима једва виделе. Командант Мачак сматрао је да то није ни важно. Крећу из Шујица, где су наше главне снаге, на север и пре Купреса немају се чега бојати. А тамо је чак и боље да их не препознају.

Патрола од три префарбана италијанска тенка марке „Спах“ кренула је у извиђање.

ТВРД ОРАХ

Почетком октобра 1944. команде I пролетерске дивизије и Девета бригада, које су се враћале из Далмације, одлучиле су да нападну Купрес. Али, то није било нимало лако извести.

Пре њих партизани су три пута покушавали да освоје ово усташко утврђење! Први пут, 5. августа 1942. кренуле су пролетерске и ударне бригаде али град који је држала Црна легија, утврђен рововима и бункерима, није се дао.

Партизани су поновили напад 13. августа. И овог пута савладана је спољња одбрана док напад на само место које су бранили и топови, није успео. У оба напада погинуло је 140 бораца, а рањено преко две стотине! Трећи пут Купрес су у децембру 1942. напале Друга пролетерска и 2. далматинска бригада. И оне су морале да устукну и одступе испред неосвојиве тврђаве.

И сада, у октобру 1944. када су већ многи градови отети од непријатеља, Купрес се и даље држао. Унутра су остали најгори злочинци а осећали су се тако сигурно да су чак и свом поглавнику у Загребу упутили писмо: „Па велићу, ако ти тамо није сигурно, дођи у Купрес!“

Партизани су, међутим, овог пута имали више изгледа на успех. У Каштел Старом крај Сплита заробили су неколико италијанских тенкова од којих је створен први наш тенковски батаљон. За команданта је постављен Владо Секулић, а тенкисти су преконоћ пронађени међу онима који су се нешто разумели у моторна возила.

ЈЕСТЕ ЛИ ПОЛУДЕЛИ?

Пре напада на Купрес Владо Секулић је одлучио да три тенка крену и извиде терен. Вођа патроле, командир чете Милорад Недић-Мачак налазио се у првом, а у другом је заповедник био Никола Ђаковић-Џони, из Крагујевца. Жељни да покажу свима шта значе тенкови у рукама партизана, одмах су дали пуну брзину. Под њиховим гусеницама дизали су се облаци прашине...

Терен је постајао све брдовитији, приближавали су се Маловану а иза тога је Купрес. Иако су се већ много удаљили од главнине, тенкови су не смањујући брзину наставили путем усеченим у брдо. Одједном, на њим је одозго отворена ватра из пушака и митраљеза! Неколико тренутака било им је потребно да се приберу а онда су одговорили на паљбу.

Борба је потрајала добрих пет минута кад је изненада нападач ућутао.

— Ало, ко сте ви? — чуло се са врха брда. — Чији су тенкови?

— Сад ћеш ти видети чији су — повикао је кроз отвор Мачак. — Показаћу вам, усташки злочинци!

Тада се на врху брега појавила прилика машући и грдећи:

— Па шта радите, богаму! И ми смо партизани. Одакле вам тенкови?

Показало се да је то заиста Маловански партизански одред! Чим су опазили тенкове, отворили су паљбу знајући да такво оружје овде имају само Немци. Тек кад су се тенкови сасвим приближили, препознали су италијанске спахове с црвеним звездама са стране.

Мачак и Џони сазнали су од Маловчана да у Купресу има 400 — 500 усташа који су се одлично утврдили. Тиме је патрола у ствари извршила свој задатак. Сад је требало да сачека главнину, па да се по плану изведе напад. Међутим, један из посаде предложио је:

— Наша три тенка и ови што су малопре тако добро гађали на нас, могу сами да изврше акцију.

— Имаш право — сложио се Мачак. — Зашто да их чекамо?

Тенкови су кренули према Купресу, а за њима стално заостајући, и Маловански батаљон.

Усташа на стражи у једном засеоку, пред Купресом, видећи три тенка пожурио је да јави у град: иду немачки тенкови! Почело је право славље. Долазе им савезници и после тога им нико ништа неће моћи. Одмах су у сусрет тенковима послали три најбоља војника да поздраве Немце.

ДОЧЕК СА ЗАСТАВОМ

Кад су тенкисти угледали тројку која им се средином друма приближавала, немало су се изненадили.

— Шта сад ови хоће? — питао је Џони — Није ваљда опет неки наш батаљон?

Тројица задужених за добродошлицу приближавали су се парадно марширајући. Тек кад су пришли на стотинак метара тенкистима је постало јасно ко су, а и усташама се нешто учинило су мњиво. Тројка је застала, оклевајући.

— Вер ист (Ко је?) — довикнуо им је Мачак који је знао нешто немачки. — После овог усташе су се опет ослободиле и пошле напред. Кад су угледале петокраку на тенковима, било је касно. Потрчали су натраг. Митраљези су припуцали и двојица су се сручила. Трећи, онај што је носио заставу, ухваћен је жив. Неко из посаде препознао је у њему чувеног усташу Мршу. Он који је хладно убио толике људе, сад је дрхтао као прут и молио да му опросте живот. Узалуд!

— А што да чекамо да стигну Маловчани — предложио је возач другог тенка. — Разјурићемо их и сами.

Мачак се сложио и наредио да тенкови узму пун залет. Пред Купресом отворили су ватру из својих оружја према жичаним препрекама. Међу усташама које су очекивале савезника наступила је паника.

Ватра коју су касно отворили била је слаба и испрекидана. Мали топови спахова направили су рџум у рововима који су брзо опустели. Тенкови су ишли у град. Настала је трка по улицама. Партизани су запушили све отворе на тенковима и гонили групицу усташа које су се распршиле на све стране.

Чим су чули пуцњаву, Маловчани су прешли у усиљен марш да помогну друговима, али кад су стигли, главно је већ било готово. Још мање после имао је тенковски батаљон и главнина пешадијских снага који су стигли много касније.

Храбри учесници ове акције нашли су се ускоро у Египту. У насељу Катадба око 500 километара јужно од Каира. Ту се под шаторима налазила савезничка тенковска школа. Од учесника дванаест земаља на крају школовања Југословени су били први у рангу! Британски генерал приредио је у њихову част банкет.

Одатле су тенкисти пожурили натраг, најпре у Италију а онда у земљу где су формирали своју прву тенковску бригаду и учествовали у свим биткама за коначно ослобођење.

С. З.

Кад су најзад распознали ознаке на сумњивим тенковима, потрчали су натраг према Прозору. Али, било је касно!

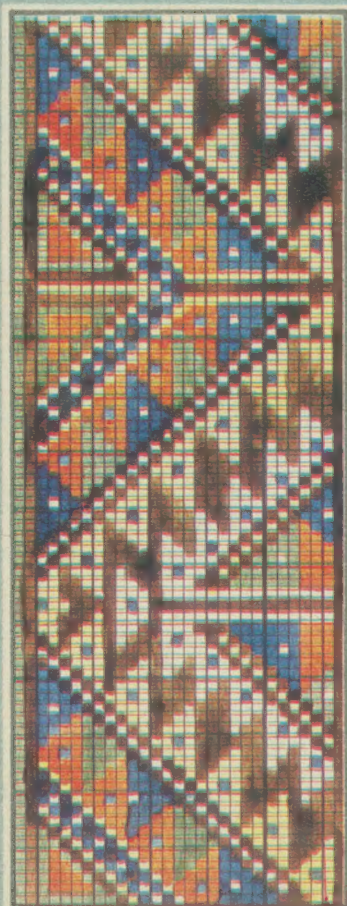

13

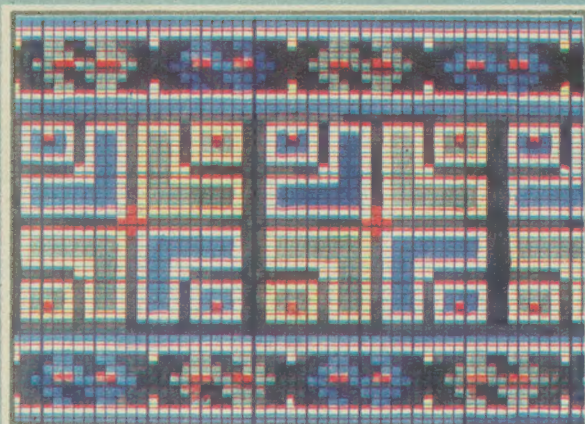

14

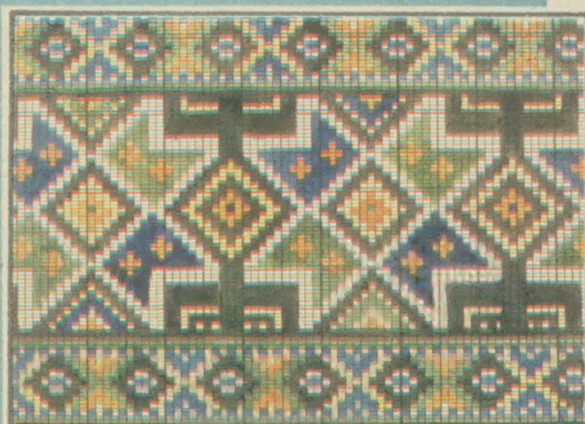

15

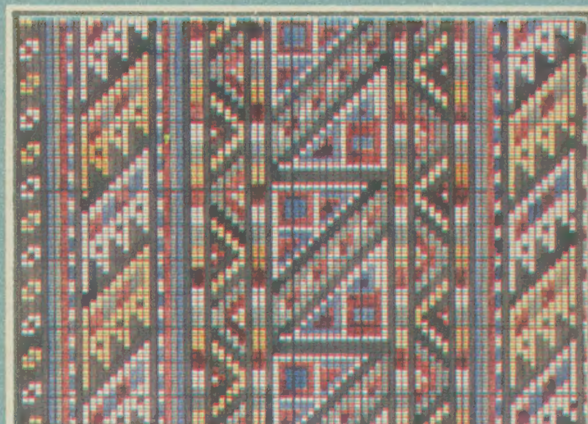
ПОТПИСИ ИСПОД СЛИКА: 13. Зелена кола, Херцеговина, 14. Приглавци, Бјелашница, 15. Назвуци, пете, Брежђа, Пале, 16. Гранчице са цветићима, Требевић, 17. Шара мјесечка, Подроманија, 18. Приглавак, Бјеласница, 19. Градић, Вогошћа код Сарајева, 20. Једногранка, Брдо, Подроманија, 21. Пале, 22. Звјездица, Репци, Пале, 23. Стара херцеговачка шара, 24. Вођица, маказалија, Цареве Воде, Подроманија.

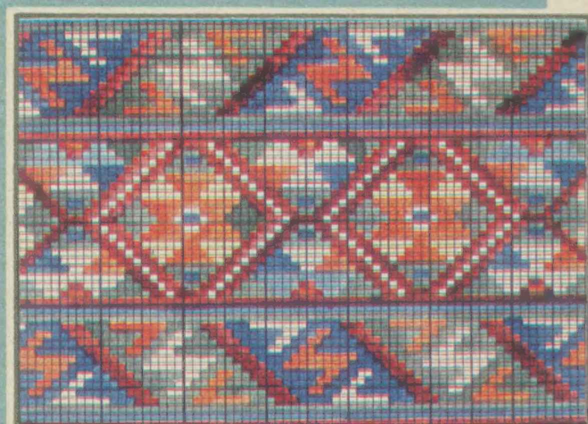
НАЈЛЕПШЕ НАРОДНЕ ШАРЕ НА

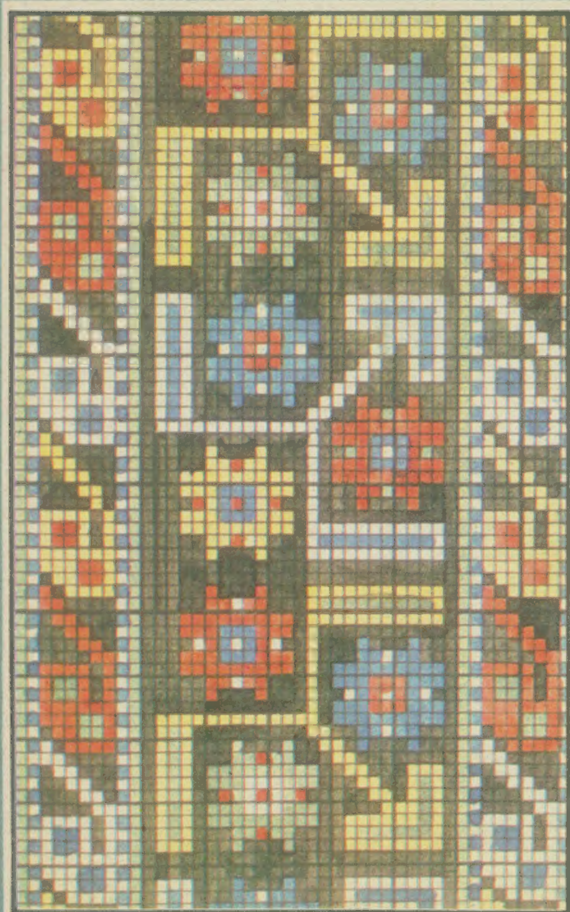

20

21

22

23

24

16

17

18

19

СВЕТУ БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА /2/

ЈОШ НИЈЕ КАСНО: УКЉУЧИТЕ СЕ У ВЕЛИКИ ЗАБАВНИКОВ ЗИМСКИ КОНКУРС

НАЦРТАЈ НАРОДНУ ШАРУ!

Прва награда наставнику и разреду који пошаље најлепше цртеже — портабл-телевизор! Још двадесет награда појединцима — џиновске темпере за цело школовање! Специјални поклони за везиље!

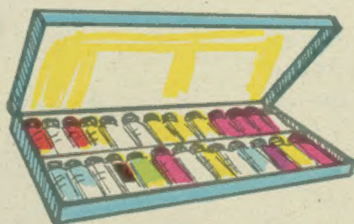
Одмах се укључите у велику наградну игру „Политикиног забавника“! **Право учешћа** имају сви читаоци, без обзира на године и занимање. Од материјала треба да имате милиметарску хартију, готову или ишпартану, темпере или водене бојице и овај знак у десном доњем углу на коме пише ШАРА.

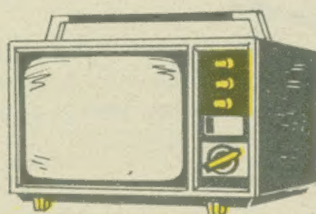
Нацртајте на милиметарској хартији и пажљиво обојите народну шару свог краја или било коју другу која вам се свиђа. Дозвољено је и измислити своју шару али да буде у духу народних. Кад се цртеж добро осуши, ставите га између два тања картона, спакујте у већи коверат и одмах однесите до првог поштанског сандучета како би стигао на време. На коверат залепите **купон** на коме пише ШАРА и читко испишите ову адресу: **Политикин забавник, 11001 Београд, пошт. фах 124.**

Међу свим приспелим радовима жири ће изабрати двадесет најбољих и наградити свакога највећим темперама које се могу купити у књижарама. Вредност једних 120,00 динара.

Ликовне секције и разреди који желе да се такмиче треба да пошаљу најмање 15 цртежа у **заједничком пакету** на коме такође треба да буде залепљен **купон** ШАРА. На полеђини сваког цртежа обавезно је име ученика, наставника и печат школе. **Све приспеле радове прегледаће специјални жири и најбољем разреду и његовом наставнику доделити портабл телевизор који вреди 4.000,00 динара.**

Ако умете да везете, пошаљите одмах свој узорак с народном шаром на такмичење. Довољно је да извезете само један мотив на панами или било ком другом ситастом платну и пошаљите у коверту Политикином забавнику, 11001 Београд, пошт. фах 124. Не заборавите да на коверат залепите и купон из доњег десног угла — ШАРА. **Међу свим учесницима стручни жири изабраће десет најбољих радова и наградити их шемом за по један Вилеров гоблен „Залазак сунца“, заједно с платном и концима. Вредност — 120,00 динара!**

КУПОН ШАРА

ЧУДНА СПРАВА

Нико није знао шта војвода Лазар спрема, али су сви веровали да је искусни ратник смислио нешто добро.

Стражари на тврђави Безуј дували су у промрзле руке. Била је зора 12. октобар 1975. године. Одједном из шуме испод тврђаве чула се нека необична вика. Стражари на кулама, изненађени шта би то могло бити, одмах дадоше знак за узбуну. Војници почеше да заузимају места иза узаних прореза на пушкарницама.

— Селим-паша, чује се нешто! Али, није као да ће напасти. — довикну неко заповеднику безујске тврђаве који је полуобучен истрчао на бедем.

Селим-паша је дуго гледао кроз јутарњу измаглицу. Све је изгледало мирно, али се осећало да ивица шуме крије неку тајну.

С друге стране, на пушкомет од Безуја, надневши руку над очи војвода Лазар Сочица је посматрао тврђаву. Изгледала му је неосвојива.

— Хајде сад, оо-рук! — чуло се иза њега и педесетак људи изгура на пропланак неку грдосију од балвана и камења. Сунце је управо осветлило врхове околних кршева.

— Нека све буде како је договорено. Сви на своја места! — нареди Лазар војводи Миловану Бошковићу.

Неколико тренутака касније Турци су у чуду гледали како од шуме према тврђави клизе огромне саонице какве нико од њих у животу није видео!

ПУШКЕ ЈОЈ НЕ МОГУ НИШТА

Почињао је пети месец босанско-херцеговачког устанка против Турака. Како се побуна све више распламсавала, командант турске војске у Херцеговини Селим-паша тражио је стално нова појачања и већ је имао око 15.000 војника распоређених између Мостара, Невесиња, Гацка и Фоче. Устаника је било мање, али су, служећи се разним вештинама, добро напредовали. Сачекивали су турске јединице у заседи, или их нападали из позадине, и само између Гацка, Голије и Бањана за неколико дана заузели четрдесет и девет утврђења!

Велике силе су ћутале, а у почетку се ни Црна Гора није мешала. Међутим, побуњеницима се ускоро придружио велики број Црногораца — добровољаца. Тако је војвода Пеко Павловић ускочио у Херцеговину са хиљаду пробраних бораца, Стојан Ковачевић, чувени јунак и харамбаша, довео је из Црне Горе још осам стотина хајдука и ускока а Иван Мусић из Попова четири стотине хрватских пушака!

Тврђава Безује, између Гацка и Горанског, у којој се налазио Селим-паша са око хиљаду одабраних и добро наоружаних војника више пута је нападана, али пушке јој ништа нису могле.

Кад је почетком октобра 1875. године један од побуњеничких вођа, пивски војвода Лазар Сочица, стигао пред Безује, схватио је да би јуриш на тврђаву био погубан за његове Пивљане. Топова нису имали, а ни времена за опсаду. А онда се Сочица досетио.

— Сви тесари нека се издвоје! — наредио је.

Неколико следећих дана одјекивале су секире у шуми иза безујске падине. Нико није тачно знао шта војвода Лазар спрема, али су му сви веровали јер су га знали као искусног ратника.

САНКЕ НА ДВА СПРАТА

Како се посао приводио крају, Пивљанима је постало јасно да војвода Лазар спрема неке чудне справе за напад на турску тврђаву. На огромној скели, сличној санкама, направљен је зид од дебелих дасака па испред њега наслагано камење. Иза зида, на два нивоа, биле су пушкарнице и место за борце.

На ове необичне саонице прво су утоварили неколико буради с барутом, а онда се попело и тридесетак људи с пушкама. Остали су се подвукли под скелу или су се прихватили њених задњих крајева и најнеобичнији тенкови на свету кренули су у напад на тврди турски град. Из неколико стотина грла одјекнуо је борбени поклич.

Турци су у почетку само немо посматрали овај необичан напад, а онда су бесомучно почели да пуцају. Али, заклон од дасака и камења на саоницама био је висок готово као и сами бедеми тврђаве.

Пивљани су се приближавали споро али неумитно, корак по корак. Меци су праштали свуда унаоколо а они су, не обазирући се на њих, нишанили кроз отворе између дасака и камења. На бедемима тврђаве падали су први мртви и рањени.

Али, Сочица је знао да Турцима неће тако много шкодити. Њихов положај је далеко повољнији. Морао је, како зна и уме, да се докопа зидова тврђаве.

Најзад је Лазарева тврђава стигла пред главну гвожђем оковану капију Безуја. Стрелци на спрату покретне тврђаве осули су страшну паљбу на турске војнике на бедемима и кулама. А онда је неколико храбријих и искуснијих Пивљана с бурадима барута потрчало под зидове тврђаве, други су се за њима с буктињама спремали да потпале.

САМО БЕЗ ПРЕВАРЕ!

На тврђави изненада престаде паљба. Турци су схватили да ће кула одлетети у ваздух и да је боље да се предају. Један турски војник у знак предаје скиде заставу с куле и баци је преко бедема.

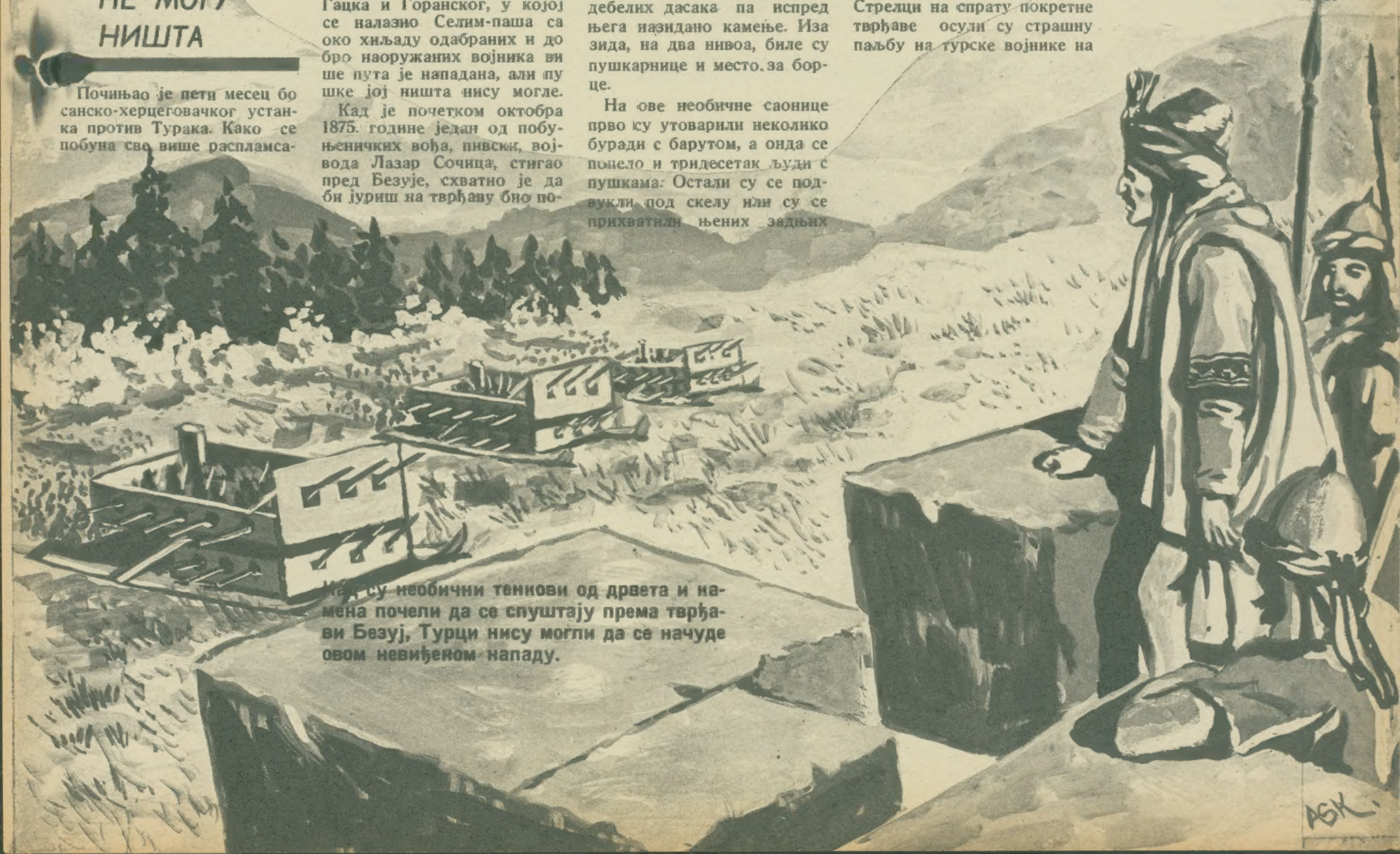
— Војвода Лазаре, је ли тврда вера да нас нећеш посећи ако предамо Безује?! — викну Селим-паша с бедема видевши да његови војници неће више да се боре.

— Тврда вера, паша! — одговори Лазар. Само излазите без преваре!

Војвода Лазар Сочица и војвода Милован Бошковић стали су са исуканим сабљама крај капије а остали борци уз њих. Онда се отворише тешка безујска врата и из тврђаве прво изађе Селим-паша са бимбашама и буљубашама. За њима су излазили војници с пушкама у левој руци окренутим надоле.

Тако је пала неосвојива тврђава Безуј.

П. З.

Кад су необични тенкови од дрвета и камена почели да се спуштају према тврђави Безуј, Турци нису могли да се начуде овом невиђеном нападу.

ШЕНБРУН

Један од најраскошнијих двораца у Европи Шенбрун, у коме се данас налази музеј, подигнут је пре два и по века за владаре из династије Хабсбурга. Ова велика грађевина има 1441 собу а окружена је велелепним парком.

1

2

1. ЗА ЦАРА ЈОСИФА II — На месту некадашњег царског ловачког замка у Бечу архитекта Ј. Б. Фишер од Ерлаха почео је око 1695. године да гради велики дворац за цара Јосифа II. Изградњу је завршио Н. Пакаси тек педесет и шест година касније, у време Марије Терезије, одступајући умногоме од планова архитекте Фишера. Шенбрун је данас најпривлачније место за туристе у Бечу.

2. ЛЕПИ ИЗВОРИ — На површини од два квадратна километра иза двора се налази парк који се постепено уздиже према Глоријети, видиковцу с колонадама. У парку је 1779. године подигнута фонтана »Der schöne Brunnen« (лепи извори) па је двор касније по њој добио име. Ту су и римске рушевине, Нептунова фонтана, Нептунова шпиља и неколико декоративних кипова.

3. У СТИЛУ РОКОКОА — По свом унутрашњем и спољашњем изгледу Шенбрун има мирна барокна обележја. На централни део двора, лево и десно, настављају се нижа крила. Четрдесет и четири просторије на првом спрату раскошно су уређене у стилу рококоа. Нарочито се истичу плави кабинет, велика и мала сала огледала, свечана соба, просторија са сликама коња, соба у којој је одседао Наполеон I и у којој је касније умро његов син, затим дворска капела и позориште.

4. ВОДЕНА НИМФА — У шенбрунском парку има много скулптура са личностима из митологије. У базену пуном локвања, окруженом алејама, налази се кип најаде, водене нимфе или виле бродарице, с дететом. Ово је најлепше и за туристе најпривлачније место у парку Шенбрунског замка.

3

4

ОКРЕНИ КА
ПОРУЧН

Када су у ноћи 28. фебруара 1942. нацисти потопили један британски брод у Северном мору, поручник Давид Џемс је заробљен. Годину дана је провео у заробљеничком логору Марланг-унд-Милаг Норд, недалеко од Бремена, не престајући да смишља како да побегне. Једном недељно заробљеници су вођени у купатило изван логорских жица и Давид Џемс је био уверен да ту прилику треба искористити.

Када сам коначно донео одлуку посаветовао сам се, јасно, са поручником Џексоном, чланом нашег одбора за бекства. Он ми је предложио да се, пошто желим да се домогнем неке луке и бродом пребацим у неутралну Шведску, на путу кроз Немачку представљам као поморац. Како сам имао своју морнаричку униформу, то је било лако. Предложио ми је, такође, пошто су све морнарске униформе сличне, да се представљам као бугарски морнарички официр. Бугарска је била монархија и то би објаснило дугмета с круном на мојој униформи, а како је имала свега неколико бродова мало ко је могао знати како тачно изгледа униформа бугарског морнаричког официра.

И, коначно, поручник Џексон ми је одабрао име. Било је веома важно да се лако памти, јер у случају унакрсног испитивања нисам смео да замуцкујем када изговарам — сопствено име. Тако сам постао Иван Багеров, поручник Краљевске бугарске морнарице.

Требало ме је још снабдети документима. Ни то није било нарочито тешко, јер су немачке војне и цивилне патроле само једном или два пута у години имале прилику да прегледају бугарске исправе. Направили су ми легитимацију и препоруку, у којој се моле све немачке власти да ми изиђу у сусрет, као и дозволу наводно издату од немачког Генерал штаба да могу ући на докове у Бремену.

Ускоро међу мојим стварима није било ничег што би могло да наговести да сам Енглез. У џепу сам имао чак и неколико „љубавних писама“ које је Џексон исписао финим женским рукописом и ћирилицом. А ја сам сваки дан вежбао по десет минута да потписујем своје ново име тим, за мене чудним, словима.

Изненадна измена

Веома је корисно, казали су ми, имати у џепу нешто што ће привући пажњу немачких стражара тако да исправе само овлаш прегледају. Моја пасија је био балет па се код мене нашла слика велике балерине Маргот Фонтејн. То је било оно што ми је још недостајало. Неколико речи посвете исписане ћирилицом на слици и чувена енглеска балерина постала је „моја вереница снимљена на балу немачке амбасаде у Софији“. Кад год су ме зауставили немачки стражари, та слика је изазивала далеко више интересовања него сва моја документа.

У поставу сам ушио своју плочицу за идентификацију какву сваки војник има у рату и нешто новца. Једина измена на мојој униформи било је пет златних слова на капи, иницијали за Кралов Булгарски Военно-Морской Флот, што је значило: Краљевска бугарска морнарица.

И када сам мислио да је

ПУ,
ИЧЕ!

НАЈВИШЕ МЕ ЈЕ БИЛО СТРАХ ДЕЧАКА, ОНИ ПРИМЕТЕ СВАКУ СИТНИЦУ НА УНИФОРМИ.

ВЕЛИКА БЕКСТВА

све припремљено нашао сам „рупу" у свом плану. Једног дана група заробљеника отишла је у Бремен на преглед очном лекару. То је значило да би се могло догодити да у возу неки од логорских стражара препозна моју униформу. Зато сам одлучио да до Бремена путујем у радничком комбинезону, и то као дански електричар на раду у Немачкој. Направили су ми привремене исправе и отпусну листу из болнице на којој је писало да се 8. децембра морам поново јавити у Бремен. Моја прича ће гласити да сам доживео нервни слом за време последњег бомбардовања и провео недељу дана на опоравку ван града. Навући ћу сиве платнене радничке панталоне преко оних од униформе и обући сиви мантил. У Бремену сам намеравао да то скинем у тоалету железничке станице и пут до неке од балтичких лука наставим као бугарски морнарички официр.

У четвртак 8. децембра освануло је хладно и магловито јутро. Имао сам читаву чету помоћника. Бар шесторица су ми помагали да се обучем. Где да ставим своје бугарске исправе док се представљам као Данац? Најзад, бугарска документа залепио сам лепком за бутину. Спаковали смо моју торбу и у последњем тренутку ме је пријатељ Роди упозорио да окренем капу како се не би видела златна слова. Захвалио сам му. Нисам ни слутио да ће ме то спасти...

Када смо отишли на купање, неколицина заробљеника заговарала је стражаре, тако да сам лако искочио кроз прозор.

Тек што сам мало одмакао од купатила и логора, угледао сам Јозефа, Немца из оближњег села који је повремено радио у логору, како се спушта бициклом низ брежуљак. Хоћу ли стићи до главног пута пре него што се сретнемо? Нисам смео да потрчим јер би то пробудило у њему сумњу. Наставио сам да ходам и када сам стигао до пута, Јозеф је био само неколико метара далеко. Није ме препознао! Убрзо сам срео и два немачка стражара из логора, али они ме нису ни погледали. Охрабрен тиме наставио сам да ходам, када ме трже глас неког Немца који је возио бицикл:

— Ко си?

— Пол Хансен... Данац.

— Где су ти исправе?

— Ево — рекао сам и пружио привремену исправу која је, иако исписана оловком, изгледала као откуцана писаћом машином.

— Где си и када рођен?

— У Архусу (срећом, запамтио сам све податке). Петог октобра (био је то рођендан моје мајке).

Наставио је да ме испитује и на крају ме запита, показујући руком моју капу:

— Шта је то?

— Па радна капа.

Завирио је и у моју торбу и тек када је видео отпусну листу из болнице поверовао ми је и пустио ме да наставим пут. Чим сам одмакао, зашао сам у шуму и замотао главу завојима.

На железничку станицу замало нисам закаснио: последњих сто-двеста метара морао сам да трчим. Без икаквих тешкоћа купио сам карту и ушао у воз пун немачких домаћица. Нико није обраћао пажњу на младића завијене главе и жалосног изгледа који је седео у углу.

Стигли смо у Бремен у 1,15. Одмах сам отишао у тоалет, где сам са великим узбуђењем, као да сам главна личност неког криминалног романа, скинуо „раднички" одело и сакрио га иза неких цеви. Обојио сам у црно бркове и обрве, окренуо капу и кицошки је накривио. Не знам зашто, али веровао сам да тако раде бугарски официри. Затим сам изишао на празан перон. Постојала су два улаза, цивилни и војни. За који да се определим? Ушао сам право на војни, показао стражару исправе и рекао:

— Не знам немачки.

Немац ме части пивом

У мојој „препоруци" је писало да слабо владам немачким језиком и да се за то сви немачки службеници умољавају да ми изађу у сусрет. Стражар је позвао једног војника који ме је одвео до благајне, купио ми карту трећег разреда до Либека, одвео до чекаонице и чак ми поручио пиво.

Био сам толико узбуђен да ми је требало мало времена да се смирим. Очигледно, исправе су деловале као праве, а моја униформа није изазивала никакву сумњу. Одлучио сам да извршим последњу проверу: пришао сам немачком морнару за суседним столом и замолио га да ми позајми нож. Ништа... Пружио ми га је као правом колеги...

Ушао сам у 16,17 у воз за Мабруг и стигао тамо нешто после 18 часова. Незнање замало да ме увуче у неприлике. Лако сам могао прећи с перона на који је стигао мој воз до оног са кога полази воз за Либек. Али, то нисам знао, па сам прошао кроз три војне контроле. Једна је нарочито била опасна: у блештаво осветљеном холу стајала су три гестаповца. Осетио сам огромно олакшање када сам прошао крај њих. Нису ме чак ни зауставили што је значило да моја униформа није изазвала сумњу.

Чекаоница је била пуна војника на одмору. Заиста сам био жалостан кад сам своју стару морнаричку капу обесио поред оних нацистичких. Осећао сам као да драгог пријатеља остављам међу лоповима. У то време војницима су давали бесплатан обед, неку кашу од поврћа. За суседним столом седео је млади војник из немачких афричких јединица. Непрестано ме је загледао. Био сам сигуран да сам му сумњив, да му се чини да нешто није у реду с мојом униформом, али није имао храбрости да нешто предузме.

Када сам пошао да ухватим воз у 20 часова за Либек, стражар ме је зауставио на улазу за перон, прегледао моје исправе и вратио ми их. Иако ми је то одговарало, никако нисам могао да схватим како прихватају документ исписан ћирилицом коју уопште не разумеју.

У купеу, који није био осветљен, седели су један војник и један цивил и разговарали о бомбардовању. Објаснио сам им да сам Бугарин, да сам тек стигао и упитао их где бих у Либеку могао да спавам пре него што наставим пут за Штетин.

Онај човек у цивилу био је веома предусретљив, понудио ми да ми покаже где да проведем ноћ. Саветовао ми је још да се клоним градова због бомбардовања, па смо прошли Либек и сишли у Бад-Клајнену, где смо провели ноћ у прилично угодној чекаоници.

Следећег дана пошли смо рано ујутру возом за Штетин и стигли око 13 часова. Шетао сам два-три сата по луци и видео да се у њој налазе само немачки бродови. Ту нисам имао шта да тражим.

Ноћ сам преспавао у војном прихватилишту на железничкој станици и ујутру пошао натраг за Либек. Неки омањи, старији човек седео је преко пута мене и стално ми нешто говорио, а ја нисам ништа разумео. А онда сам уступио место једној старој жени. Сви су ме зачуђено погледали. Очигледно, Хитлерови војници ником не уступају место. Што је било још горе, у ходнику се налазила велика група припадника Хитлерове омладине. Деце ме је било највише страх. Она све примећују а униформе су одувек занимале дечаке. Срећом, све се добро завршило и нешто после 11 часова стигао сам у Либек.

Требало је да се обријем. Ушао сам у прву берберницу и поново направио скоро кобну погрешку. Јер, колико сам успео да разумем берберина, пошто је сапун дељен само на карте, већ две године се нико није могао бријати у берберницама. Почео је да се распитује ко сам и одакле сам кад то не знам, па сам промрмљао неколико неразговетних речи и журно изишао.

Док сам се у Штетину тешко сналазио, у Либеку ми је било лакше. Ушао сам у један хотел крај обале, умио се, обријао и пресвукао кошуљу. Одмах сам се осетио боље. Оставио сам торбу у хотелу и кренуо по граду.

Потребна ми је помоћ

Прешао сам близу три километра низ докове пре но што сам угледао два шведска брода. Нисам просто могао веровати својим очима! То значи да су Швеђани још трговали са Немачком и да лед на Балтичком мору још није прекинуо пловидбу, чега сам се највише бојао.

Не оклевајући ни тренутка, вратио сам се у хотел по торбу. Тридесет и један час од последњег легитимисања, одлучио сам да усред дана, уздајући се у своју досадашњу срећу, одем право на неки шведски брод.

Изишао сам из хотела око 15 часова радујући се што ће мом бекству ускоро доћи крај. Јер, недостатак хране и сна већ ме је исцрпео. Ишао сам главним прилазом ка доку, али сам се потрудио да идем иза једног немачког стражара. Кад се он у једном тренутку окренуо према мени, застао сам и загледао се у једну девојку.

Најзад, преда мном су била она два шведска брода. Нигде стражара. Стајао сам. Нисам знао ком броду да приђем. Изгледали су исто. Знао сам да немам времена за оклевање, па сам се упутио оном ближем у који су утоваривали угаљ. Прешао сам преко моста и закуцао на врата на којима је писало „стјуарт". Отворио сам их и ушао. Угледао сам човека пријатног изгледа и одмах рекао:

— Ја сам британски официр... Побегао сам и потребна ми је помоћ.

Човек је устао и закључао врата.

— Ох, препознао сам вашу униформу. Прве две ратне године провео сам на трговачким бродовима који су пристајали у енглеске луке.

— Желим да се пребацим у Шведску — прекинуо сам га. — Можете ли ме негде сакрити?

— Јасно. Сачекајте овде, ја ћу све уредити са главним машинистом. Он је добар човек, прошлог пута је неколико Руса пребацио до Гетеборга...

Давид Џемс

УЛИЦА ЛУЦКАСТИХ БР. 13

ВИДИШ ЛИ? А РЕК'О САМ ТИ ДА НЕ ПИШЕШ РАЧУНЕ НА ТАКО ДУГАЧКОМ ПАПИРУ!

ПОЛИЦИЈА! ОТВАРАЈ!

АЛИ, СМИРИ СЕ, ЧОВЕЧЕ! ТО ЈЕ САМО РАДИО!

ДЕЦО! ДА НИСТЕ МОЖДА ВИ УЗЕЛИ МОЈ ЛАК ЗА НОКТЕ?!

КАКО МОЖЕШ ТАКО НЕОБРИЈАН ДА СЕ ПОЈАВЉУЈЕШ ПРЕД СВЕТОМ?

ЗАР ОПЕТ, РОБЕСПЈЕРЕ?!

ПА САМИ СТЕ РЕКЛИ ДА ВАМ НИЈЕ ВАЖНА ВРСТА ШТОФА!

НЕ, МЕНЕ НЕ МОЖЕТЕ ПРЕВАРИТИ! ЗАР ВИ ОВО ЗОВЕТЕ ПОПРАВЉЕНИМ ЗУБИМА?!

ЈЕДИНО ШТО МИ СЕ У ОВОМ СТАНУ ДОПАДА ЈЕ... ЈАКА КАФА!

ХЕЈ, ВИ ТАМО! ПОЛАКО С ТИМ ЛИФТОМ... СРУШИЋЕТЕ КУЋУ!

МИСЛИМ ДА ЈЕ У БОЛНИЦИ ЗБОГ ТРОВАЊА! ПОЈЕО ЈЕ ПАРЧЕ СИРА ИЗ СОПСТВЕНЕ РАДЊЕ!

ДОМАР

УХ! ЈОШ МАЛО ПА ЋУ МОЋИ ДА ОТВОРИМ СОПСТВЕНИ ЗООЛОШКИ ВРТ!

F. Ibáñez

ДЕЦА ХИТРИХ НОГУ

ОВДЕ НЕМА ВУКОВА, АЛИ ИМА МЕДВЕДА!

ДВАНАЕСТОГОДИШЊИ СТОЈАН ЋОРАЛИЋ И ЊЕГОВИ ДРУГОВИ ИЗ КОБИЉЕ ПРЕПЕШАЧЕ ЗА СВАКИ РАЗРЕД ПРЕКО 4000 КИЛОМЕТАРА!

На самом улазу у Основну школу „22. фебруар“ у Скендер-Вакуфу стоји огроман медвед усправљен на задње шапе — препариран! Хајкачи су га убили пре неколико година у околини. Овде то није ништа необично јер медведи нису никаква реткост. Унутра, међутим, школа изгледа као и свака друга модерна: централно грејање, тишина, беспрекорно чисто, цвеће, по зидовима слике. Прошле године добила је Орден Председника Републике за изванредан успех!

Школа „22. фебруар“ има 2250 ученика, али нису сви овде у Скендер-Вакуфу. Она обухвата и дванаест четвороразредних школа по околним селима. Кад ђаци у њима заврше четврти разред, школовање настављају у Скендеру, како овде сви скраћено зову Скендер-Вакуф.

Страшан је Перчин

Једна од најудаљенијих је школа у Кобиљу из које ће следеће године осамнаест дечака и девојчица поћи у пети разред у Скендеру. Сваког дана мораће да препешаче по десет километара тамо и исто толико натраг. Или, како каже ученик шестог разреда Стојан Ћоралић, „осам километара правцем, а десет окукама“.

До Кобиље није лако стићи. Она се налази високо у брдима десно од Скендера према Бањалуци, где не пролазе моторна возила, па чак ни бицикли. Међу овим брдима постоји само пут за запрежна кола и неутабана стаза кроз шуму — за пешаке.

Пре три године почео је да ради аутобус. Усред шуме, на петом километру од Скендера, сачекивао је ђаке из Кобиље и других села и превозио их до школе. Али, пре месец дана покварио се и више не долази.

Кад крену у школу, ђаци ударе пречицом, низ брда и ако се уз пут не заиграју, за нешто више од једног сата већ су у Скендеру. Враћати се много је теже, поготово кад је киша и снег који овде падне раније него на многим другим местима. Зима са ниским температурама потраје и по шест месеци. Али, ако имају дебеле џемпере, топле панталоне и добре чизме, за ову децу нема проблема: нико не плаче кад упадне у поток или се оклизне низ падину. Кући се враћају у групама а зими или кад је невреме они чије су куће удаљеније заноће код другова. Родитељи су на то навикли.

Једино чега се ова деца из Кобиље плаше је шума Перчин. У њој има медведа, па је заобилазе, нарочито увече!

Као прави асови!

Школа у Кобиљу налази се на врху једног брда: масивна омања зграда од камена за коју је пре петнаест година свака кућа у овом селу дала по четири кубна метра дрвета за градњу. Сељаци су копали камен, превлачили га с брда на брдо и помагали у изградњи све док школа 1961. није почела да ради. Она данас има 87 ученика, од тога двоје не долазе — не дају им родитељи! До почетка ове школске године настава је одржавана само у једној учионици, а сад их има две. У једној пре подне први и четврти разред одржавају наставу заједно, а у другој други разред. Ученици трећег разреда долазе поподне.

У школи нема библиотеке, нема зборнице, сале за фискултуру. Учионице су опремљене старим дрвеним клупама и исто тако старим, дотрајалим таблама. Једино очигледно средство за наставу је дрвени метар који су ђаци сами направили.

Иако већина ученика из Кобиља није видела радио, телевизор, воз, иако никад нису били у биоскопу, они добро читају, добро рачунају и певају. А у фискултури прави су асови: мало ко може као ова деца стрчати тако брзо низ брдо и вратити се натраг, као ветар јурити за овцама и вешто прескакати пањеве посечених стабала у шуми.

А где је село?

Овде се учитељи мењају готово сваке друге године. Шеснаест их је већ прошло кроз Кобиљу а школу сада води млади брачни пар Нада и Драгомир Дамјановић. Они станују у двема скромним просторијама у другом делу зграде.

А где је село, где је Кобиља? Од школе свуда унаоколо види се само шума. До првих кућа, сакривених у густом дрвећу, има најмање хиљаду метара. Кад се настава заврши, деца одједном као да су у земљу пропала, свако жури путем којим му је најближе до куће.

По околним брдима налазе се засеоци Зловарићи, Гаврићи, Ћоралићи, Милојевићи... На први поглед не изгледа да су далеко, највише три до четири километара. Али, док се спусте низ једно брдо, па се попну уз друго деци треба и читав сат.

Одавде се виде врхови Чемернице, на једној страни, а на другој се назире Влашић. Природа је заиста величанствена, али ко има времена да, хитајући у школу или враћајући се гладан кући, размишља о њој.

Н. Ђ.

БИМ и БУМ

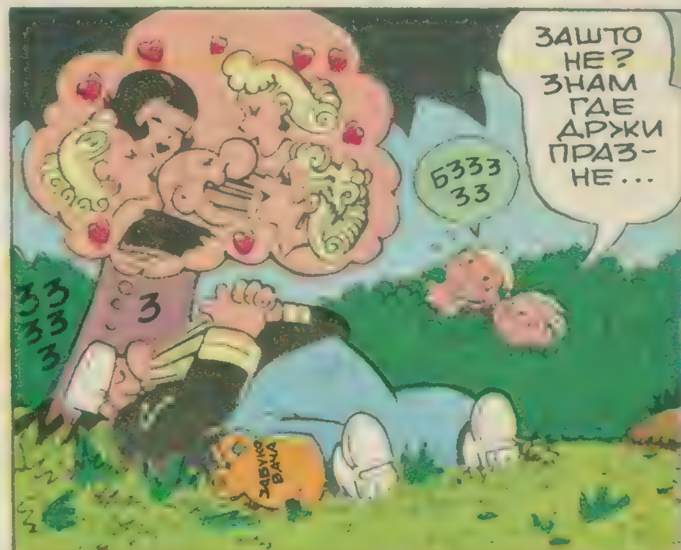
JOE MUSIAL

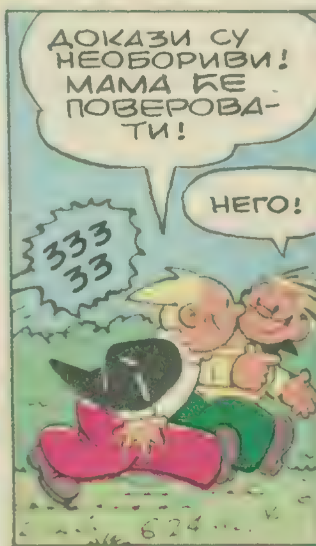

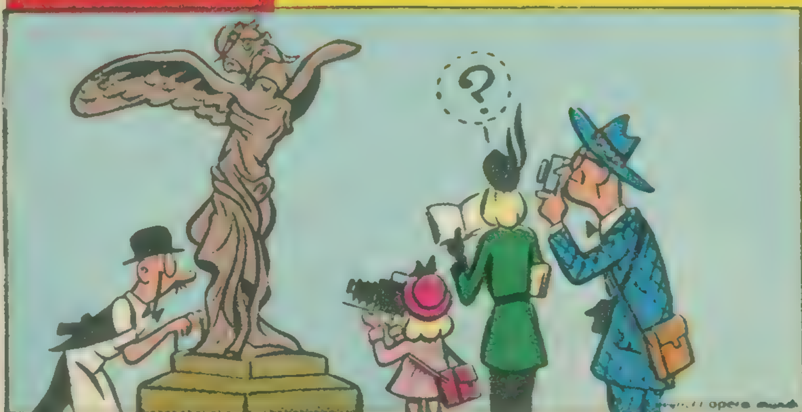

© King Features Syndicate, Inc., 1973. World rights reserved.

ГАВРА

Црна Брада: Опсада Канапеша 1

ПОГЛЕДАЈ У КАКВОЈ ЧАТРЉИ ЖИВИМО! ЈЕДЕМ ЉУСКЕ ОД КРОМПИРА, А ТИ, ПОТОМАК СЛАВНИХ ГУСАРА...

...ОД ЧИТАВОГ ЧАСНОГ ЗАНАТА ИМАШ ОВУ КРПУ ОД ЗАСТАВЕ КОЈУ ПОЗДРАВЉАШ СВАКО ЈУТРО!
АЛИ, ДЕДИЦЕ...

И ОДВИКНИ СЕ ОД ТОГА ДА МЕ ПРЕКИДАШ КАД ГОВОРИМ!
ПОК

А ТИ НЕМОЈ ДА МЕ БИЈЕШ ЗА СВАКУ СИТНИЦУ!
СНИЗИ ТОН, ДЕРАНЕ!

АЛ' ЈА ТЕ СЕ НЕ БОЈИМ!

У СТВАРИ, ТИ ВИШЕ НИКОГ НЕ МОЖЕШ ДА УПЛАШИШ!
ЈА ДА НЕ МОГУ НИКОГ ДА УПЛАШИМ?!

ХА! ЧЕКАЈ САМО!

ЈЕСТЕ Л' ЧУЛИ ОВО?! ДЕДА МОЈ КАЖЕ ДА НИКОГ НЕ МОГУ ДА УПЛАШИМ!

АЈООЈ!
?

ДЕ... ДЕДИЦЕ! ТАМО... ЈЕД... ЈЕДНА СТРАШНА ЊУШКА!

ТВОЈА РОЂЕНА, ВОЛЕ ДА БИ ВОЛЕ!
ПАФ

ВИДИШ ДА ЈОШ МОГУ ДА УЛИВАМ СТРАХ!
ТЕБЕ ВИШЕ ЧАК НИ ШАМАРАТИ НЕ ВРЕДИ!

ТО ТИ ЈЕ ПАМЕТНО! ЈОШ САМО ЈЕДАН ШАМАР И НЕ БИХ ОСТВАРИО ВЕЛИЧАНСТВЕНИ ПЛАН КОЈИ САМ СКОВАО...
ТИ... ТИ СИ СКОВАО ПЛАН?!

НЕГО! СМИСЛИО САМ ДА ОПЉАЧКАМ ЈЕДНУ ПОШТУ, КУПИМ БРОД, СКУПИМ ПОСАДУ И КРЕНЕМ ДА ОСВОЈИМ КАНАПЕШ КОЈИ ПЛИВА У БОГАТСТВУ!
!

ОНДА ЋЕШ ЖИВЕТИ У ЗЛАТУ, СВИЛИ И КАДИФИ... ТИ, СТАРИ МАТЕРИЈАЛИСТО!

!
БРАВО, ДЕРАНЕ! ОПЕТ СИ МОЈ УНУК... ХРАБАР, МУДАР, СВИРЕП И КРВОЖЕДАН!
ЦМОК!

ПОЋИ ЋУ С ТОБОМ!
ЦРНОЈ БРАДИ НИКО НИЈЕ ПОТРЕБАН! САМО МИ ДОНЕСИ МОЈ ПИШТОЉ!

УСКОРО ЋЕ СЕ НАША ЗАСТАВА ЛЕПРШАТИ НА НАЈВИШОЈ КАТАРЦИ НАЈПОНОСНИЈЕГ БРОДА!
И СВИ КАРИБИ ДРХТАЋЕ ПРЕД ТОБОМ! КРЕНИ, УНУЧЕ МОЈ!

ШТА ЛИ МИ ЈЕ ТРЕБАЛО ДА СЕ ХВАЛИМ?!

УОПШТЕ НЕ НАМЕРАВАМ ДА ОПЉАЧКАМ ПОШТУ... САСВИМ САМ... УСРЕД ГРАДА, УСРЕД ДАНА... БИЛА БИ ТО ГЛУПОСТ!

ХА! ТАЈ СТАРАЦ МИ ТРУЈЕ ЖИВОТ!
?
ПАК!

ШТА МОГУ... КАД САМ ВЕЋ ПОШ'О! А МЕНИ ЈЕ БАШ ЛЕПО У МО-ЈОЈ СТРА-ЋАРИЦИ...
ПОШТА

ГЛЕ, ЦРНА БРАДА!
СИРО-МАШАК... НЕ ЗНА ШТА ГА ЧЕКА!

РУКЕ УВИС... НОГЕ НА ЗЕМ-ЉУ! И ДАЈ ОВА-МО ТО ЏАКЧЕ!
ХА! ХА! ЦРНА БРАДА СЕ УВЕК ШАЛИ!
25.000 ПИЈАСТРИ

НИЈЕ ОВО ШАЛА... ВЕЋ ПРАВА ПЉАЧКА!
ХА! ХА! ХА! ХА! МНОГО СИ ИШ'О У ПОЗО-РИШТЕ!

ЈАДНИК... ШЕНУО ЈЕ ОД СТРАХА!

ЕВО! ПОТПИШИ И НОСИ ТО СВОЈЕ ЏАКЧЕ С ПАРАМА!
ШТА? ДА ПОТПИШЕМ?! ЗАР СЕ САД ПЉАЧКЕ ПОТПИСУ-ЈУ?

ХА! ХА! ХА! СИГУРНО, ТО ЈЕ ПРОПИС!
ДОБРО... КАД КАЖЕШ!

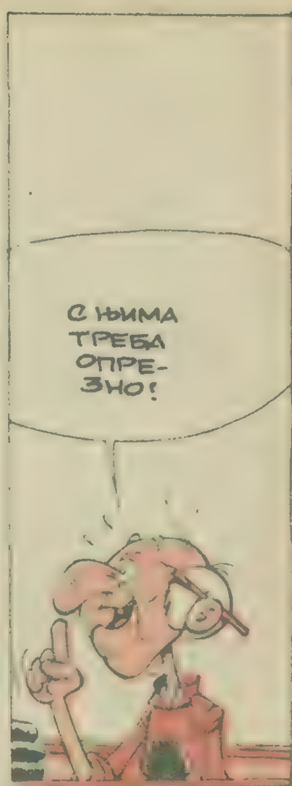
САД НОСИ ЏАКЧЕ! ИМА СРЕ-ЋЕ ТВОЈ ДЕДА!
25.000 ПИЈАСТРИ

ДОДУШЕ, ТРЕБАЛО БИ ДА ПОТПИШЕ ТВОЈ ДЕДА И ДА ОН ПОДИГНЕ ПАРЕ! АЛИ, ПОШТО ТЕ ПОЗ-НАЈЕМ...
?

ЗНАЧИ, И ЗА ПЉАЧКУ МИ ТРЕБА ОДОБРЕЊЕ МОГ ДЕДЕ?! И ТО ЈЕ ПРОПИС?!!!
ШАЉИВЧИ-ЈО!

ТИ СИ, ОЧИГЛЕДНО, САСВИМ ЛУД! ТВОЈА СТВАР УОСТАЛОМ! ЈА ЋУ ЏАКИЋ НА ЛЕЂА И ЋАО...
ХА! ХА! ХА!

УХ!
ТРЕБАЛО БИ ДА ЗНАШ... ПАРЕ СУ ТЕШКЕ!

С ЊИМА ТРЕБА ОПРЕЗНО!

ШТО НИСИ ДОШ'О С КОЛИЦИМА?
НИЈЕ НЕГО! А ЗАШТО НЕ С НОСАЧИМА ИЛИ ДИЗАЛИЦОМ? НИСАМ ВАЉДА ЛУД... ПА ДА СВИ ЗНАЈУ ДА САМ ОПЉАЧКАО БАНКУ!

...А МОГ'О СИ И ДА ПРИЧЕКАШ ПА БИ ТИ ПАРЕ ПОСЛАЛИ ПОШТАНСКИМ КОЛИМА!
НЕМА СУМЊЕ... ЦРНА БРАДА ЈОШ УТЕРУЈЕ ЉУДИМА СТРАХ У КОСТИ!

НУДЕ МИ ЧАК ПОШТАНСКА КОЛА ЗА ОПЉАЧКАНЕ ПАРЕ!

ШТО ЈЕ ЏАК ТЕЖАК... БАР СТО КИЛА!

НИЈЕ ТРЕБАЛО ДА ИДЕМ У ПЉАЧКУ ТАКО ДАЛЕКО ОД КУЋЕ!

АЛ' НИШТА БЛИЖЕ НИЈЕ БИЛО!

УХ... ШТО САМ ЖЕДАН! ТАКО БИХ РАДО МАЛО ПОКВАСИО ГРЛО... АЛ' НЕ СМЕМ ДА СЕ ЗАДРЖАВАМ!
КОД ГРОКТАВЕ СВИЊЕ

НЕ ДОЛАЗИ У ОБЗИР ДА СЕ ЗАДР-ЖАВАМ! МОЖДА МЕ ПРАТЕ АГЕНТИ...

КАСНИ-ЈЕ...
СЛОБОДНО МОГУ ДА КАЖЕМ ДА САМ ОВЕ ПАРЕ ДОНЕО У ЗНОЈУ ЛИЦА СВОГ...
СВЕ МИ СЕ КОСТИ РАЗМИ-ЧУ... ЛЕЂА ПУЦАЈУ...

ДЕДИЦЕ, ВИШЕ САМ МР-ТАВ НЕГО ЖИВ... ГОВО-РИШ С ПРАВИМ ЛЕШОМ...

ПИЈАСТРЕ!!! ДВАДЕ-СЕТ ПЕТ ХИЉАДА ПИЈАСТРИ!!!

ПАДНИ МИ НА ГРУДИ, УНУЧЕ!

ЈЕСИ СЕ ОЗНОЈИО АЛ' СИ ПО-РАСТ'О У МОЈИМ ОЧИМА, ДЕРАНЕ!
МИЛОСТ... ВОДЕ!

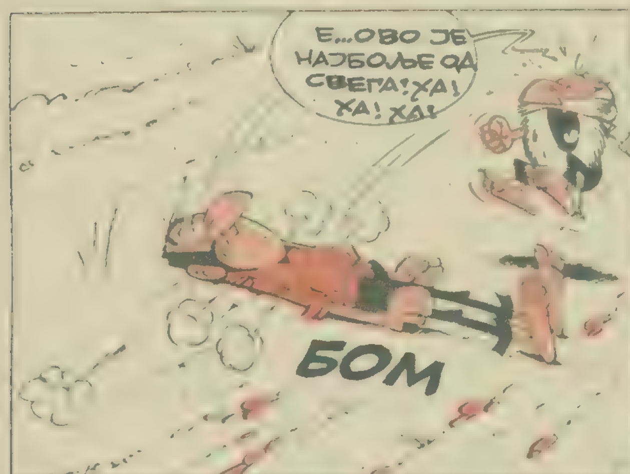

ГЛЕ! САМ СИ ИШ'О ПО ЏАК, ЦРНА БРАДО!
?

НИЈЕ ТРЕБАЛО ДА СЕ МУЧИШ! ЈА БИХ ВАМ ГА ДОНЕО У ДРУГОЈ ТУРИ!
ДОСТА! СВИ ВИ У ПОШТИ СТЕ СКРОЗ-НАСКРОЗ ЛУДИ!

ЗАШТО БИ МИ, МОЛИЋУ, ТИ ТИ ДОНЕО ЏАК?!
ПА ЗАТО ШТО ЈЕ ТО ЏАК ТВОГ ДЕДЕ!

ТО ЈЕ ЊЕГОВА ЗАОСТАЛА СТАРАЧКА ПЕНЗИЈА! НИЈЕ ЈЕ НИКАКО ПОДИЗАО ПА СЕ ПАРЕ НАГОМИЛАЛЕ... ПА ИНТЕРЕС...

ЗАР ТИ НИСУ РЕКЛИ КАД СИ ПОТПИСИВАО ПРИЈЕМ?
ЗНАЧИ, САВ ТАЈ НОВАЦ ЈЕ МОЈ?!!!

Е...ОВО ЈЕ НАЈБОЉЕ ОД СВЕГА! ХА! ХА! ХА!
БОМ

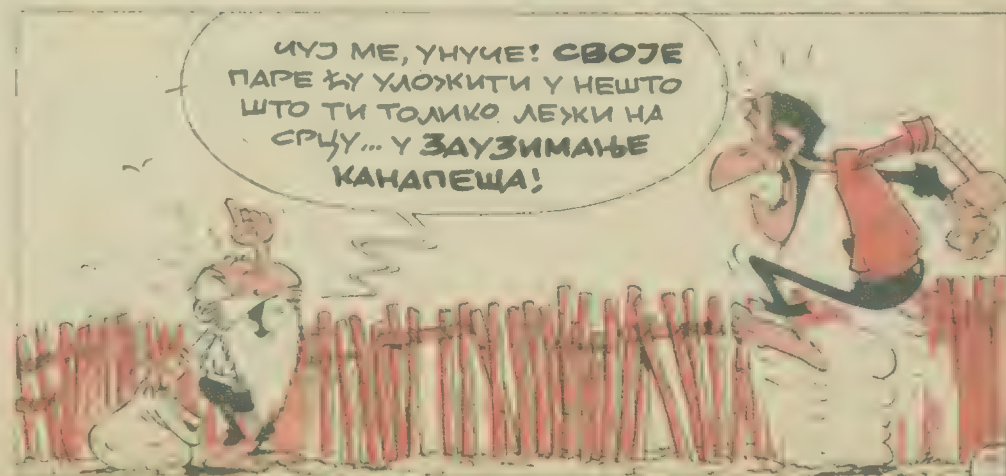

ИЗЛАПЕЛА СТАРКЕЉО! ЖИВИШ У СТРАЋАРИ, ГЛОЂЕШ КОСТИ И ЖВАЋЕШ ЉУСКЕ ОД КРОМПИРА... ДОПУШТАШ ДА ТИ ЈЕДИНИ УНУК УМИРЕ ОД ГЛАДИ... А ДВАДЕСЕТ ГОДИНА НЕ ПОДИЖЕШ ПЕНЗИЈУ!
ЂИ! ЛУДИ СУ!

ЗАЧЕПИ, ДЕРАНЕ! НЕ ЗАБОРАВИ ДА ЈЕ ТО МОЈ НОВАЦ ШТО СИ ГА УКРАО!

ПОКУШАЈ ДА ЈОШ ЈЕДНОМ ДИГНЕШ ГЛАС НА МЕНЕ...

ДА ДИГНЕМ ГЛАС НА ТАКВОГ ПРЦОЉКА? МОГУ САМО ДА ГА СПУСТИМ!

И ПАЗИ ДА НЕ РАСИПАШ ТЕ ПАРЕ... ТО ЈЕ МОЈЕ НАСЛЕЂЕ!

ЧУЈ МЕ, УНУЧЕ! СВОЈЕ ПАРЕ ЋУ УЛОЖИТИ У НЕШТО ШТО ТИ ТОЛИКО ЛЕЖИ НА СРЦУ... У ЗАУЗИМАЊЕ КАНАПЕША!

И ТАКО ЈЕ ЈЕДНОГ ЛЕПОГ ПОПОДНЕВА ЗАПЛОВИО ПОНОСНИ ЈЕДРЕЊАК СА ЦВЕТОМ КАРИПСКИХ ПИРАТА ...

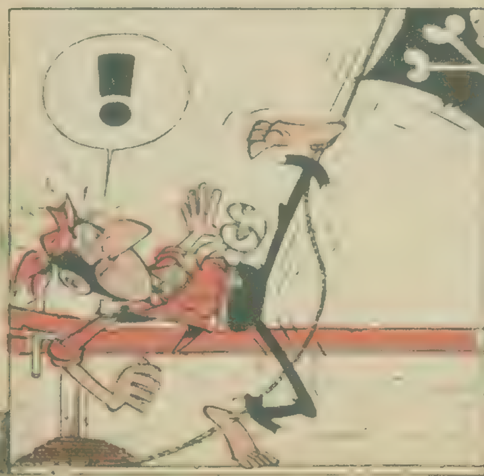

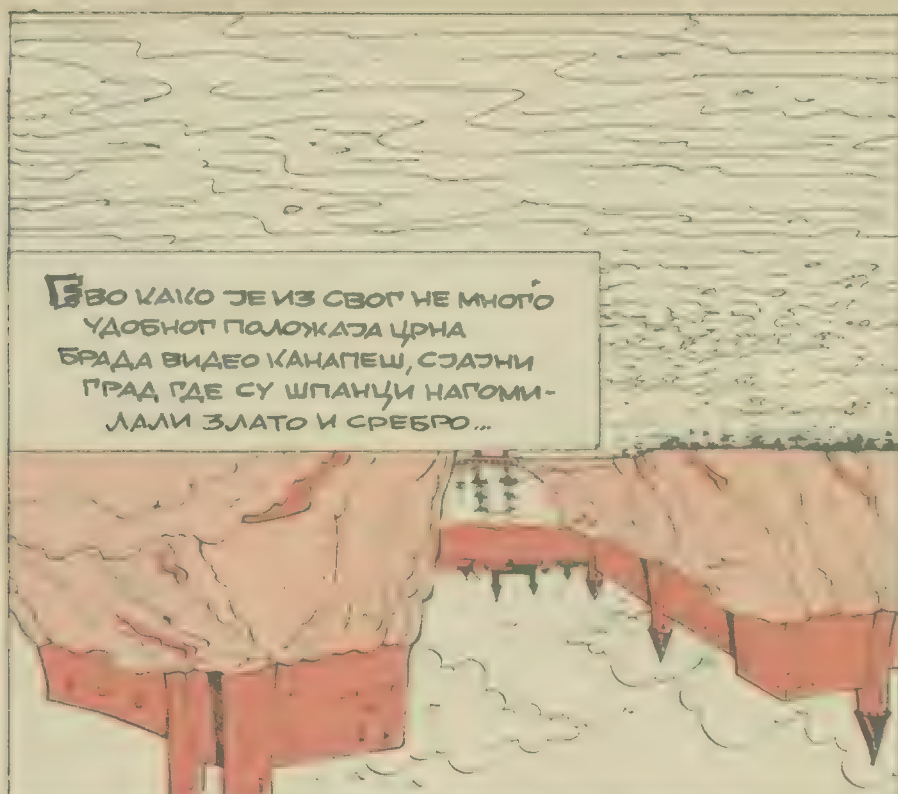

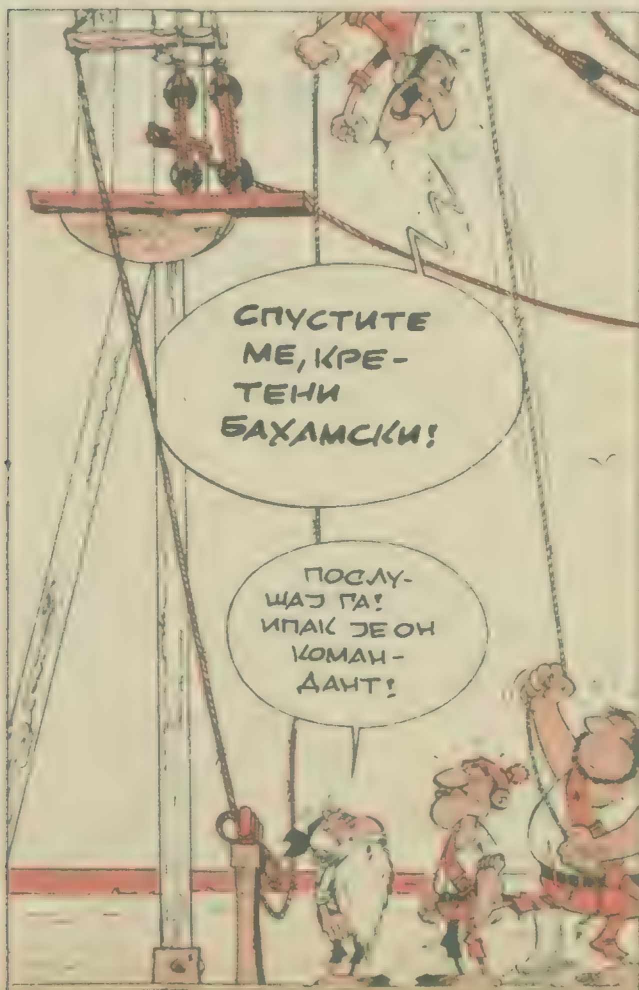

ЕВО КАКО ЈЕ ИЗ СВОГ НЕ МНОГО УДОБНОГ ПОЛОЖАЈА ЦРНА БРАДА ВИДЕО КАНАПЕШ, СЈАЈНИ ГРАД ГДЕ СУ ШПАНЦИ НАГОМИЛАЛИ ЗЛАТО И СРЕБРО...

А НА ЗИДИНАМА КАНАПЕША...
МОЈЕ ПРЕДОСЕЋАЊЕ СЕ ОСТВАРИЛО, ГУВЕРНЕРУ! ТО ЈЕ ГУСАРСКИ БРОД... И ЈА ПОЗНАЈЕМ КАПЕТАНА!

ДОЖВОЛИТЕ ДА ЈА ПОГЛЕДАМ!

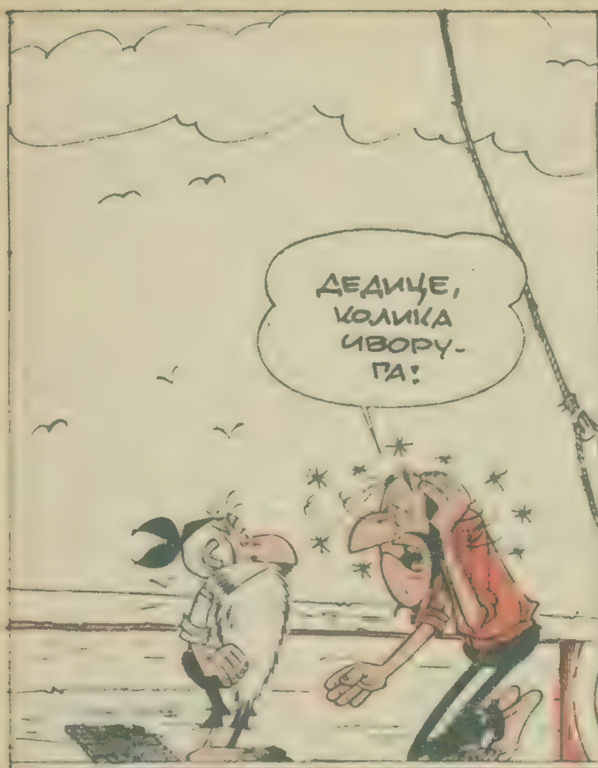
ПРВИ ПУТ ВИДИМ ДА ШЕ ИЖ ТАКВОГ ПОЛОЖАЈА ЖАПОВЕДА БРОДОМ!

АЛИ... АЛИ... ТО ЈЕ ЦРНА БРАДА!
АХ! ЖНАЧИ, И ВИ ГА ПОЖНАЈЕТЕ!

СПУСТИТЕ МЕ, КРЕТЕНИ БАХАМСКИ!
ПОСЛУШАЈ ГА! ИПАК ЈЕ ОН КОМАНДАНТ!

ДААХ!

ЈООЈ!
БУМ

ДЕДИЦЕ, КОЛИКА ЧВОРУГА!

ЕВО... ДА СПРЕЧИМ ЧВОРУГУ!
ААЈ!
ПАФ

А И ДА НАУЧИШ ДА НЕ УДАРАШ ГЛАВУРДОМ ПО НОВОМ БРОДУ КОЈИ САМ КУПИО ОД СВОЈЕ ПЕНЗИЈИЦЕ!

ЗАБРИНУТ САМ... МАДА САМ ЗНАО ДА ЋЕ ПРЕ ИЛИ ПОСЛЕ ПИРАТИ НАПАСТИ КАНАПЕШ...

...АЛ' НИСАМ ОЧЕКИВАО ДА ЋУ ПРЕД НАШИМ ЗИДОВИМА ВИДЕТИ ЛИЧНО ЦРНУ БРАДУ!

ЈОШ ВИШЕ МЕ БРИНЕ ШТО МИ ГОТОВО ЦЕО ГАРНИЗОН ОТИШАО ДА УГУШИ ИНДИЈАНСКУ ПОБУНУ!

ДОДУШЕ, ОСТАЛО МИ ЈЕ НЕШТО ЉУДИ И НЕКОЛИКО ТОПОВА АЛ' ДА ЛИ ЋЕ ЋЕ ТО БИТИ ДОСТА?
СНАЋИ ЋЕМО СЕ НЕКАКО!

ЖНАМО МИ КАКО ТРЕБА ША ЦРНОМ БРАДОМ!
СТРАЖА! ОБАВЕСТИТЕ СТАНОВНИШТВО! НЕКА НИКО НЕ НАПУШТА ГРАД! ЗАТВОРИТЕ КАПИЈЕ!

НЕ БЕЖИТЕ! СВИ НАЗАД! ЗАТВАРАМО!
ДОЛАЗИ ЦРНА БРАДА!
ЦРНА БРАДА? ЈЕ Л' ТО ОНАЈ РУЖНИ?
НЕКА НАС НЕБО ШТИТИ!
ПАДЕ ТИ ШЕШИР!

ДЕДА ЈЕ БИО УЗНЕМИРЕН...
ДЕРАНЕ, ДВЕ УТВРЂЕНЕ КУЛЕ БРАНЕ УЛАЗ У ЛУКУ!
БЕЗ БРИГЕ, ДЕДИЦЕ! ДОЂИ ДА ВИДИШ!

ОВО ЈЕ ПЛАН КАНАПЕША!

ДВЕ КУЛЕ БРАНЕ ЛУКУ... ЗАТО ЋЕМО СЕ ИСКРЦАТИ У МОЧВАРУ И НАПАСТИ ГРАД С ЛЕЂА!
!

ЕТО ШТА ЗНАЧИ ИМАТИ МОЗГА, ДЕДИЦЕ!
ОКО ТОГ ТВОГ МОЗГА ЈЕ КОЖА... А МОЧВАРЕ СУ ПУНЕ КОМАРАЦА!

БЕЗ БРИГЕ! ПОЦРКАЋЕ СВИ ПРЕ НО ШТО СТИГНУ ДА ТЕ УГРИЗУ!

ДА НЕЋЕШ МОЖДА ДА ПОТРУЈЕШ ТЕ ЈАДНЕ ЖИВОТИЊИЦЕ!
АЛ' ЈА ТО НИСАМ КАЗАО, ДЕДИЦЕ!
ПАФ

ИСКРЦАЋЕ СЕ У МОЧВАРИ И НАПАСТИ НАС С ЛЕЂА!
ШМЕЛА ЖАМИШЛО!

ОВИ ТОПОВИ ШУ ОВДЕ НЕКОРИШНИ! МОГУ ЛИ ШЕ ПРЕНЕТИ НА ЖАДЊА УТВРЂЕЊА?!
СВАКАКО! ИЗДАЋУ НАРЕЂЕЊЕ!

ХА! ХА! ХА! ТИ СТАРИ ПАНИЧАРУ И ДЕФЕТИСТО ЈЕДАН! ГДЕ СУ ТИ КОМАРЦИ?
ПЉАС

ИГЛА ЗА ИН-ЈЕКЦИЈЕ ШТРИКАЋОЈ ИГЛИ... СВЕ-ЖЕ МЕСО НА ТРИ САТА ПРЕД НАМА!
ЗЗЗЗ
ЈА-СНО!

ЗЗЗЗЗЗЗ
ЗУК!

ЕВО КО-МАРАЦА, ДЕ-РАНЕ!
ЗЗЗЗЗЗЗЗ

ГОРИ СУ ОД НАЈГОРИХ ГУСАРА! ПО-ПИШЕ МИ СВУ КРВ!
ОПОМЕНУО САМ ТЕ, ДЕРАНЕ!
ПЉАС
ПЉУС

ЧЕКАЈ, ЛЕПИ МОЈ ДЕДИЦЕ! У МОМ МАЛОМ МОЗГУ ПО-ЧЕЛА ЈЕ ДА КЛИЈА ГЕНИ-ЈАЛНА ЗАМИСАО!
БЗЗЗЗЗЗ
БЗЗЗЗЗЗЗ

ХИТАМ ТИ У ПОМОЋ, ДЕДИЦЕ! СВАКИМ УДАРЦЕМ УБИЈАМ ДЕСЕТ ХИЉАДА КОМАРАЦА! ПАДАЈУ К'О МУВЕ!
ЗЗЗЗЗЗЗЗ
КЛАНК КЛАНК

ТРАС

ХЕ! ХЕ! ХЕ! САД ИЗГЛЕДАШ КАО СЕНД-ВИЧ!
ЗЗЗ

ДАЋУ ТИ ЈА СЕНДВИЧ!
ПАФ
БАШ НЕ ЗНАШ ЗА ШАЛУ, ДЕДИ-ЦЕ!

КУДА ЋЕШ САД ОПЕТ, МАНГУПЕ?
ЗА НОВОМ ГЕНИЈАЛНОМ ИДЕЈОМ!

МИРИС ЗАПАЉЕНОГ БАРУТА ТЕРА КОМАРЦЕ, ДЕДИЦЕ!
БЗЗЗЗЗЗ
ПЉАС

НЕ ВОЛИМ ШТО СЕ ИГРАШ БАРУТОМ, УНУЧЕ!
БЗЗЗЗЗ
ПЉАС

ТВОЈ ПИШТОЉ, ДРУГАР!
БЗЗЗЗЗ
ПЉАС

БАНГ

ВРУМ

ЗАПАЛИО СИ МИ БРАДУ, БЕДНИЧЕ!

ОДЛИЧНО, ДЕДИЦЕ! И МИРИС ОПРЉЕНЕ ДЛАКЕ ТЕРА КОМАРЦЕ!
ДОБРО ГОРИ, А? ТАКО ЈЕ ТО СА СТАРОМ, СУВОМ ДЛАКОМ! ГОРИ К'О БАРУТ!

ГДЕ ЈЕ ОНАЈ БЕДНИК ОД МОГ УНУКА! КАД ГА ДОХВАТИМ...
ГРРРР
АЈООЈ!
ЗЗЗЗЗЗЗ
ПЉАС

У ЏАКУ САМ, ДЕДИЦЕ! ОВДЕ НИЈЕДАН КОМАРАЦ НЕ МОЖЕ ДА МЕ ГРИЦНЕ!
БЗЗЗЗЗ
!

ПОЂИТЕ СВИ ЗА МОЈИМ ПРИМЕРОМ!
БАМ
?

АКО ТРЕБА ДА БИРАМ ИЗМЕЂУ КОМАРАЦА И ТВОЈИХ СУЛУДИХ ИДЕЈА ОНДА ГЛАСАМ ЗА КОМАР-ЦЕ!

ОХ, ДЕДИЦЕ! ЈЕДНА ДЛАКА У БРКУ ЈОШ ТИ ГОРИ! ЧЕКАЈ! ХОП... ИШЧУПАО САМ ЈЕ!

?!
ЕВО! БАЦАМ ЈЕ ДАЛЕКО! ТРЕБА БИТИ ОПРЕ-ЗАН!
ПЉУС

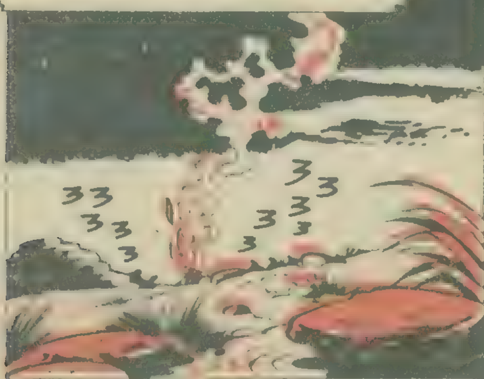

ВРУМ

ЗА ДЛАКУ САМО ПА БИСМО ЗБОГ ТВОЈЕ ОПРЕЗНОСТИ СВИ БИЛИ МРТВИ! И ТИ СИ МИ КРЕНУО ДА ЗАУЗИМАШ КАНАПЕШ, БЕДНИЧЕ!
НЕ ПОНИЖАВАЈ МЕ ВИШЕ! ИПАК САМ УСПЕО... КОМАРЦИ СУ ПОБЕ-ГЛИ!

САМО СУ СНАЖНИ ПИРАТИ МОГЛИ ДА ИЗДРЖЕ ТОЛИКЕ НАПОРЕ И НАЈЕЗДУ КРВОЖЕДНИХ ИНСЕКАТА...
НАПРЕД, МОМЦИ! САД НА ЈУРИШ МОЖЕ-МО ЗАУЗЕТИ КАНАПЕШ!

ТРКОМ!
АХ, НЕ! ДОСТА МИ ЈЕ ТР-ЧАЊА!

У СМИРАЈ ДАНА ЦРНА БРАДА СЕ УЛОГОРИО ПОД ЗИДИНАМА...
СУТРА ЋУ, ДЕДИЦЕ, ТОПОМ РАЗБИТИ ЗИДИНЕ И МИ ЋЕМО ЗАУЗЕТИ ГРАД!
4

ИЗНУРЕНИ ОД БОРБЕ С КОМАРЦИМА ПИРАТИ СУ ЗАСПАЛИ КАМЕНИМ СНОМ...
ЗЗ ЗЗ З ЗЗ ЗЗ З З

А ЗА ТО ВРЕМЕ НА ЗИДИНАМА ГРАДА...
ОНИ ИМАЈУ ДОБРУ АРТИЉЕРИЈУ!
А МИ НИ ТОПОВА НИ МУНИЦИЈЕ!

А ДА ИМ ЖАМЕНИМС ЂУЛАД!
МИСЛИО САМ НА ТО, СЕБАСТИЈАНЕ!

ШОК ОД ХЕВЕЕ... ТО ЈЕ КАУЧУК, ЗАР НЕ?
ШАЉИВЏИЈО! ДОШАО СИ НА ИСТУ МИСАО!
СОК ОД ХЕВЕЕ КАУЧУК У ЛОПТАМА

МАЛО КАСНИЈЕ...
САМО ТИХО, СЕБАСТИЈАНЕ!
ШРЕЋОМ, КАУЧУК НЕ ПРАВИ ЛАРМУ!

ЈА ЋУ УСПАВАТИ ЊИХОВОГ СТРАЖАРА!
БЕЖ БРИГЕ! ЖНАМ ЈА ШТА ТРЕБА Ш ЊИМ!

?!
ПЛОК!

ЕВО! ПУТ ЈЕ ШЛОБОДАН!

К'О ПРАВЕ ГРАНАТЕ... САМО ШТО НЕ ЕКСПЛОДИРАЈУ!
ШАМО ДА ИХ ЛЕПО ПОРЕЂАМ!

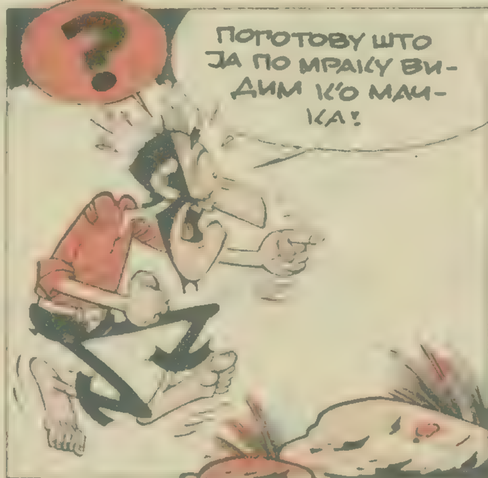

САД ИМАМО МУНИЦИЈУ! АКО НАС НАПАДНУ, ИМАЋЕМО ЧИМЕ ДА СЕ БРАНИМО!
ШТО ШМО ЭВО ФИНО ИЖВЕЛИ! ХА! ХА!

У ЛОГОРУ ПИРАТА...
ОЛА! КОЛИКО ЛИ ЈЕ САТИ?

ЗВЕЗДА СЕВЕРЊАЧА ЈЕ У ОСИ ЈУЖНОГ КРСТА А ОРИОН ЈЕ СЕО НА ЗАДЊУ ШАПУ ВЕЛИКОГ МЕДВЕДА ШТО ЗНАЧИ ДА ЈЕ...
ЗЗЗ

НЕГДЕ ИЗМЕЂУ ЗАЛАСКА СУНЦА И СВИТАЊА...
...И ДА НАЈЗАД ТРЕБА НЕГДЕ ДА УКРАДЕМ НЕКИ ЧАСОВНИК!

УОСТАЛОМ, СВЕ ТО НИЈЕ ВАЖНО! ДОБАР ГЕНЕРАЛ ОБИЛАЗИ СВОЈЕ ЧЕТЕ У СВАКО ДОБА ДАНА И НОЋИ!
ЗЗЗ ЗЗЗ

?
ПОГОТОВУ ШТО ЈА ПО МРАКУ ВИДИМ К'О МАЧКА!

ШТА? СПАВА НА СТРАЖИ?!

УСТАЈ! ЗНАШ ДА ЋЕШ ЗБОГ ОВОГ ПРЕД ПИРАТСКИ СУД!
НИСАМ СПАВАО, КАПЕТАНЕ!

НЕШТО МЕ ЈЕ ИЗНЕНАДА ЗВЕКНУЛО ПО ТИНТАРИ И...

ЛАЖЉИВЧЕ! КАД ТЕ ЈА ЗВЕКНЕМ ПО ТОЈ ЋУПИ...
ПАФ

СТРЕЉАО БИХ ТЕ ДА НИСМО У ОВАКВОЈ ГУЖВИ! ОВАКО, ЗАТВОРИЋУ ОЧИ...
АКО ЗАТВОРИТЕ ОЧИ, КАПЕТАНЕ, ЗАСПАЋЕТЕ...

АХ! ПРАВИШ СЕ ДУХОВИТ... ЈЕ ЛИ?

ОХ, СИРЕ! ПОВУКЛИ СТЕ МЕ ЗА УВО! КАРТАГИНА, АУСТЕРЛИЦ, ВАТЕРЛО... ПРАТИЋУ ВАС ВЕРНО У СВЕ БИТКЕ...
ЛУД ЈЕ! МОРА ДА САМ ПРЕЈАКО УДАРИО!

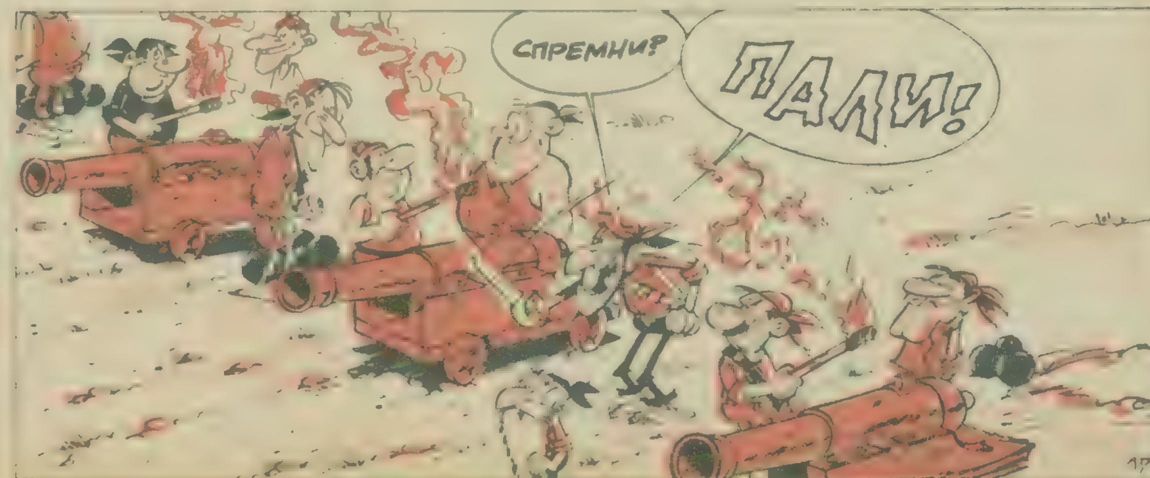

ПУСТИ МЕ И ПРЕСТАНИ ДА СЛИНИШ!
БАМ!

И ЈА С ТАКВИМ ЉУДИМА ТРЕБА ДА ОСВАЈАМ ТВРДИ ГРАД КАНАПЕШ!
ОН МИ ЈЕ УВРНУО УВО!
З З З

СУНЦЕ ЈЕ ГРАНУЛО...
ДЕДИЦЕ, 'OЋЕШ ЛИ ДА ПРИСУСТВУЈЕШ ПАДУ КАНАПЕША!

КРОЗ НЕКОЛИКО ТРЕНУТАКА ПОД МОЈИМ ГРАНАТАМА СРУШИЋЕ СЕ ЊЕГОВЕ ЗИДИНЕ!

ПОЧЕЋЕ ДА НАС БОМБАРДУЈУ!
АХА! ШАМО ШТО НИШУ!

СПРЕМНИ?
ПАЛИ!

БРУУМ

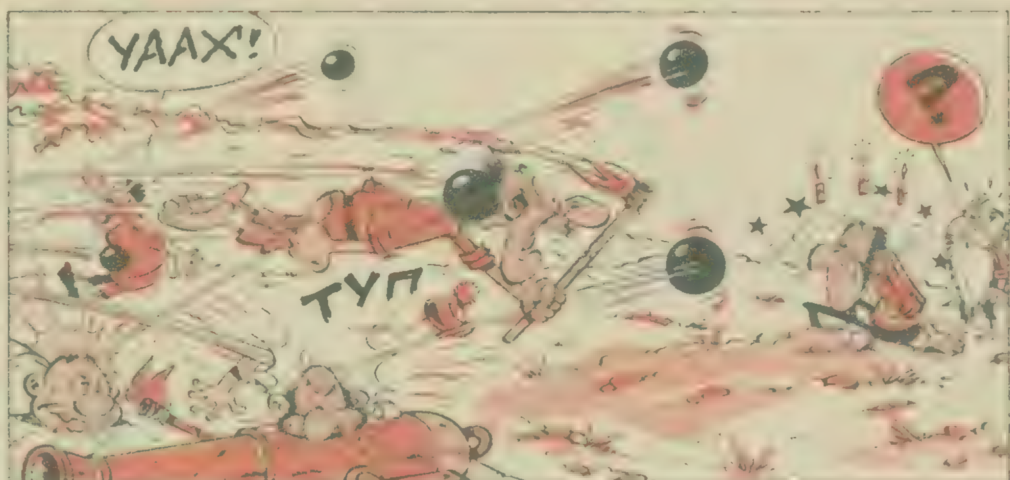

БВАМ!
КАУЧУК ЈЕ ПРВОРАЗРЕД-НОГ КВАЛИТЕ-ТА!
ЧАНГ

ПОЧУЈ ГРМЉАВИНУ ЗИДОВА КОЈИ СЕ РУШЕ, ДЕДИЦЕ!

ЕВО ПОЧИЊЕ ДА ТЕ-ЧЕ ИНТЕРЕС НА ТВОЈУ ПЕНЗИЈУ УЛОЖЕНУ У ОВАЈ ПОДУХВАТ!

?
ЧАК

!
?

УААХ!
?
ТУП

ЗИДИНЕ ЈОШ СТОЈЕ, ДЕРА-НЕ, АЛ' СУ СЕ ЗАТО ТРОЈИ-ЦА ОД ТВОЈИХ ЉУДИ ПРУЋИЛА ПО ЗЕМ-ЉИ!

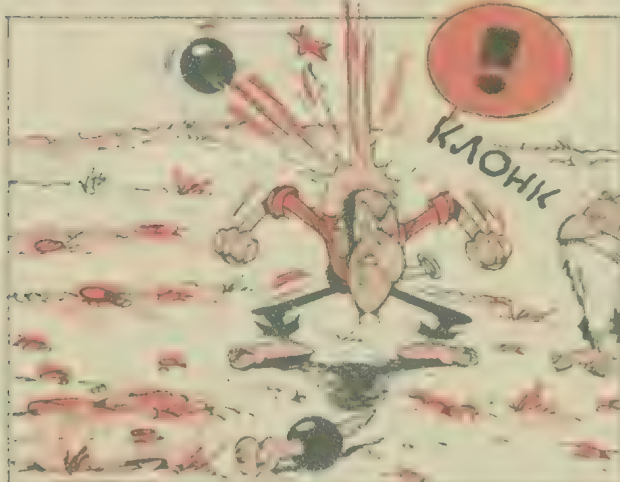

ТЕ ШПАНСКЕ КУКАВИЦЕ УСУ-ЂУЈУ СЕ ДА НА ВАТРУ ОД-ГОВАРА-ЈУ ВАТ-РОМ!
ЈОК! ТО ТВОЈА ЂУЛАД ОДСКАЧУ ОД ЗИДО-ВА!

НЕКИМ ЧУДОМ, ТВОЈА ГВОЗДЕНА ЂУЛАД ПРЕТВОРИ-ЛА СЕ У КАУЧУК!
?

ДАЈ ТО ОВАМО, ТИ СТАРИ ИЗМИШЉАТОРУ!

ПАЗИ... КАУЧУК!

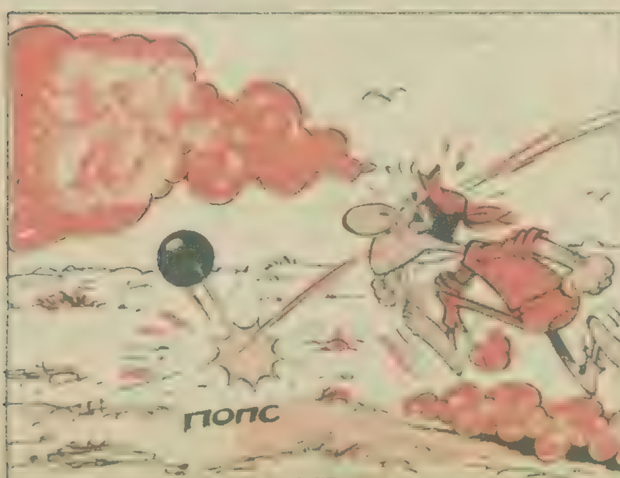
САБОТАЖА!
КЛОНК

СРАМНА ИЗДАЈА!

!
КЛОНК

МРЗИМ! МРЗИМ ТЕ ЛОПТЕ ШТО ОДСКАЧУ! СВЕ ВАС МРЗИМ!

ПОФ

ДУМ

ПОПС

ПОПС

ДУМ

ОСТАВИТЕ ТУ ЛОПТУ!

ПРЕКИНИТЕ ТУ ИДИОТСКУ ИГРУ! НИСТЕ НА СТАДИОНУ! У РАТУ СМО!
НЕ ПРАВИТЕ ОД СЕБЕ БУДАЛЕ ПРЕД НЕПРИЈАТЕЉЕМ!
МЕНИ!
МОЈА ЈЕ!
ПОПС!
!

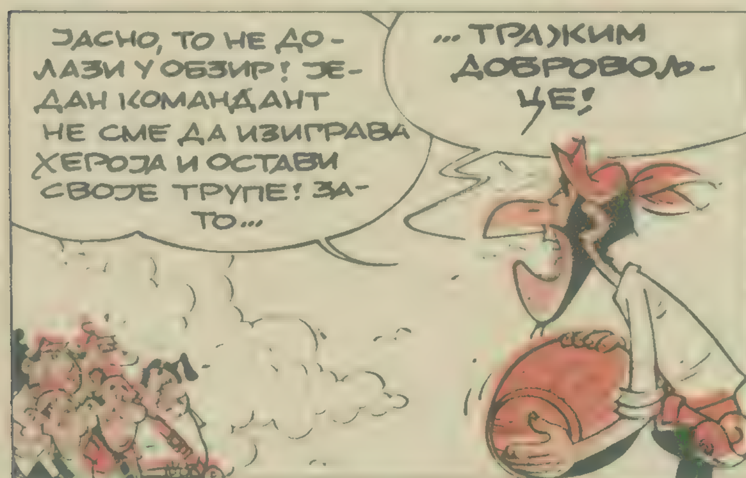

БУДИ ЈАСНИЈИ! НИСИ ПРОФЕСОР УНИВЕРЗИТЕТА!
ПАФ

МОРАМ ДА СЕ УКЛОНИМ МАЛО... ДА СЕ СРЕДИМ! ТАЈ СТАРАЦ МЕ УБИЈА У ПОЈАМ!

ЈУНАЦИ, НЕМАМО ВИШЕ ТОПОВСКИХ ЂУЛАДИ... АЛИ НАМ ЈЕ ОСТАО БАРУТ!!!

ОДНЕЋЕТЕ ГА ПОД ЗИДИНЕ ГРАДА И ТАМО ЗАПАЛИТИ! ПРОСТО... ЗАР НЕ?
АЛИ, КАПЕТАНЕ! ЗАСУЋЕ НАС ВАТРОМ ИЗ СВОЈИХ МУШКЕТА!

ШТА? НИСТЕ ВАЉДА КУКАВИЦЕ? ДА САМ НА ВАШЕМ МЕСТУ ТРЧЕЋИ БИХ ТО УЧИНИО... МАЛО ЈЕ ТО... ЛЕТЕЋИ!

ЈАСНО, ТО НЕ ДОЛАЗИ У ОБЗИР! ЈЕДАН КОМАНДАНТ НЕ СМЕ ДА ИЗИГРАВА ХЕРОЈА И ОСТАВИ СВОЈЕ ТРУПЕ! ЗАТО...
...ТРАЖИМ ДОБРОВОЉЦЕ!

УЗМИЧЕТЕ, КУКАВИЦЕ!
НЕ УЗМИЧЕМО МИ... НЕГО ВИ!

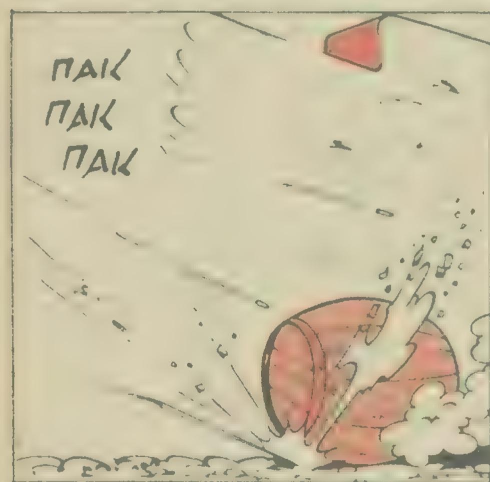

?
АЛИ... ШТА ЋУ ЈА ОВДЕ??
ШТА СВЕ ЉУДИ НЕЋЕ СЕБИ ДОЗВОЛИТИ!

НАСТАВИЋЕ СЕ

СУДЕЋИ ПО ТРАГОВИМА ДАНАС ЋЕ РУЧАК БИТИ БОГАТ!

ОХО-ХО! АЛА ЋУ ОМРСИТИ БРК!

СЈАЈАН ПРИМЕРАК!
'ОЋЕШ МИ ДАТИ ПОЛА АКО ТИ ПОМОГНЕМ ДА ГА УБИЈЕШ?

КО СИ САД ПА ТИ?
ЈА САМ ИЗ ПЛЕМЕНА МИНИКРАПИНАЦА!
ЗНАО САМ ТО, ЧАНКОЛИЗУ! ГУБИ СЕ... МОГУ ЈА И САМ!
ХО! ХО!

ЕВО ТИ.. ЕВО!
ДУМ

ХММ! НЕ ВРЕДИ... МОРАЋУ ЈАЧЕ!

ЕВО ТИ САД!
КРАК
ТРИ САТА КАСНИЈЕ...

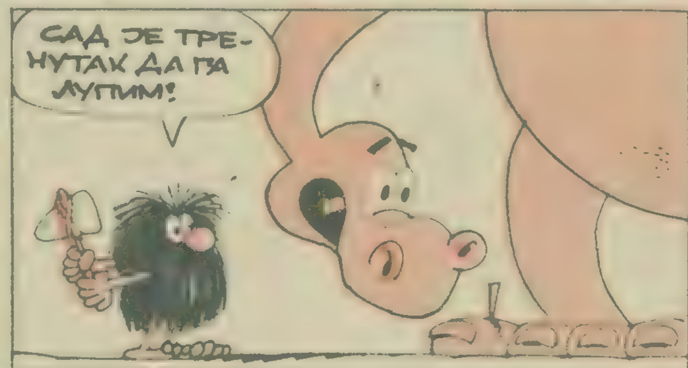

ПРЕДАЈЕМ СЕ! НЕ МОГУ МУ НИШТА!
УФ!

МОГУ Л' САД ЈА ДА ПРОБАМ?
САМО ИЗВОЛИ И ПРИЈАТНО! ХО! ХО!

ОВО ЈОШ НИСАМ ВИДЕО! ТРНОМ ДА УБИЈЕ ОВАКВУ ГРДОСИЈУ!
ХО! ХО!

ТОК
ТОК

ТАКО! НАДАЈМО СЕ ДА ЋЕ ПРИМЕТИТИ ДА ИМА ТРН У НОЗИ...

САД ЈЕ ТРЕНУТАК ДА ГА ЛУПИМ!

ТРАС

ГРРР! ГЛУПЉИ САМ ОД НАЈГЛУПЉЕ БУБЕ!

ТРЕБАЛО ЈЕ ДА ЗНАШ ДА МУ ЈЕ ГЛАВА ЈЕДИНА ОСЕТЉИВА ТАЧКА!

МИЦКО

ДОРУЧАК, ВАША МИЛОСТИ!
ШТА ЈЕ С МИЦКОМ? НЕШТО МИ ЈАДНО ИЗГЛЕДА!

МАЛО МЛЕКА, МАЦО!
ПУФ

НЕЋЕ МЛЕКО! ДА МУ ПОНУДИМ МАЛО ЈАЈА СА СЛАНИНИЦОМ!
ФУУШ

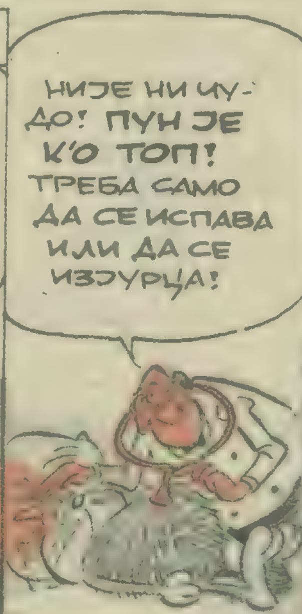

НЕЋЕ НИ ТО! МОРА ДА ЈЕ НЕШТО ОЗБИЉНО! БОЛЕСТАН ЈЕ! БРЗО С ЊИМ КОД ВЕТЕРИНАРА!

И ТАКО...
ДАЈ ГАС... ДА НЕ БУДЕ КАСНО!
БРЗИНА ОГРАНИЧЕНА

ПРЕБРЗО СТЕ ВОЗИЛИ... МОРАТЕ ДА ПЛАТИТЕ КАЗНУ!

БОЉЕ ДА СЕ ВРАТИМО И ТЕЛЕФОНОМ ПОЗОВЕМО ВЕТЕРИНАРА!

И КАД ЈЕ ОВАЈ ДОШАО...
ШТА ЈЕ С МАЦОМ?
МОРА ДА ЈЕ БОЛЕСНА! НЕЋЕ НИШТА НИ ДА ЈЕДЕ НИ ДА ПИЈЕ!
ПУФ

НИЈЕ НИ ЧУДО! ПУН ЈЕ К'О ТОП! ТРЕБА САМО ДА СЕ ИСПАВА ИЛИ ДА СЕ ИЗЈУРЦА!

МОЈ ХОНОРАР ЈЕ САМО ОВОЛИКИ!
КАКО ТО ДА ЈЕ СИТ КАД НИШТА НИЈЕ ДОРУЧКОВАО?
СУМЊА

МОРА ДА ЈЕ НОЋАС ОЧИСТИО ФРИЖИДЕР!

ОСВЕТИЋУ МУ СЕ... САМО АКО ГА УХВАТИМ!
ПЛАТИО САМ КАЗНУ... ВЕТЕРИНАР МЕ ОДРО... ОСТАО САМ БЕЗ ДОРУЧКА!
БРЗИНА ОГРАНИЧЕНА
ХУ! МОРАЋУ ДА ПОСЛУШАМ ДОКТОРОВ САВЕТ... И ДА ДОБРО ТРЧИМ!
ОПЕТ ПРЕКОРАЧЕЊЕ БРЗИНЕ!

ПОПАЈ
By Bud Sagendorf

СТАЛНО ТВРДИШ ДА СИ РАВНА СВАКОМ МУШКАРЦУ! 'АЈДЕ, ПОКАЖИ СЕ!
ОХ!

ДАНАС НЕ ЖЕЛИМ ДА СЕ ТАКМИЧИМ С МУШКАРЦИМА... СТАВИ ЈЕ ТИ МЕСТО МЕНЕ!
?
?
?

ПОПАЈУ! СПУШТА СЕ МАГЛА!
ЈА 'ОЋУ КУЋИ!

ЗНАШ ЛИ КУДА ИДЕМО? БИЛИ СМО ДАЛЕКО НА ПУЧИНИ!
МОРНАРИ УВЕК ЗНАЈУ ГДЕ СУ... КАД СУ НА МОРУ!

НЕШТО ДУГО ВЕСЛАШ?!
ПУФ! ТЕШКО ЈЕ ВЕСЛАТИ... ПУФ... ПРОТИВ ОСЕКЕ...

ЕВО! ВОДА СЕ СМИРИЛА! РЕК'О САМ ТИ ДА СЕ НЕ БРИНЕШ... СТИГЛИ СМО СРЕЋНО У ЛУКУ!

И МАГЛА СЕ ВЕЋ ДИЖЕ!

ХИ! ХИ! МОРА ДА СИ НА ЋОШКУ ГЛАВНЕ УЛИЦЕ СКРЕНУО НА ПОГРЕШНУ СТРАНУ!
?
?

НАГРАДНА ИГРА

1755 НАГРАДА

Траје од 15·9·73· до 15·2·74·

Извлачење награда 10 дана по завршетку игре.

За учествовање треба послати:
комбинацију 20 кесица НЕГРО БОМБОНА, ЛЕШНИК КАРАМЕЛА, ИМЕ И ПРЕЗИМЕ, АДРЕСА, ГОДИНА РОЂЕЊА, НАЗИВ И МЕСТО ШКОЛЕ КОЈУ ПОХАЂАТЕ (ако сте ученик).
Сваки учесник који испуни ове услове добиће број којим учествује у извлачењу награда.

НАГРАДЕ ЗА ШКОЛЕ:
10 СВ телевизора добија 10 школа из групе школа са више од 150 учесника игре.
1 школа са највише учесника добија још као супернаграду библиотеку у вредности од 10.000.— динара.
30 школа из којих има више од 100 учесника добијају библиотеку по сопственом избору у вредности од по 1.000.— динара.

НАГРАДЕ ЗА ПОЈЕДИНЦЕ:
707 учесника добија као награду четвородневну екскурзију.

300 учесника добија 300 „Слатких пакета"

707 учесника добија комплет Пионирових значака.

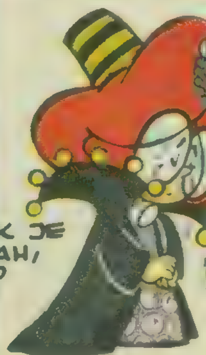
Све награде се додељују жребањем.
Резултати се објављују путем штампе.

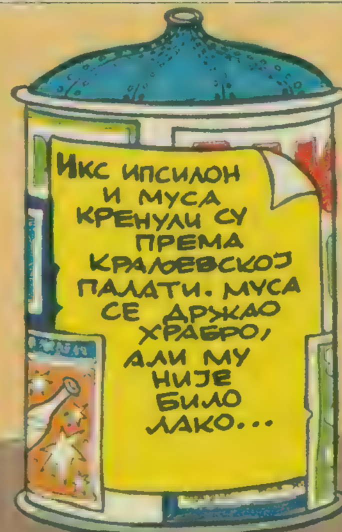
Pionir ИНДУСТРИЈА ЧОКОЛАДЕ И БОМБОНА СУБОТИЦА

DIZAJN ... SUBOTICA

ДОЖИВЉАЈИ ИБН ТУПА

Џ. БАКЕНХОВЕН — В. ЛИКАР

ПРЕВ
И ПАЦИ

Џон Ферфакс ловио је јагуаре у амазонским џунглама да би зарадио за студије на универзитету, прокрстарио је на бициклу Америку од Сан Франциска до Гватемале, спуштао се низ водопаде канадских река, затим је превеслао Атлантик! Пре тога дуго је тренирао код куће на Темзи прикупљајући снагу и одлучност. Три године касније овај тридесет трогодишњи Енглез одлучио је да баци рукавицу Тихом акеану. Ово је његова прича о томе.

Пре три године, кад сам постао први човек на свету који је сам препловио Атлантик у чамцу на весла, зарекао сам се да никад више нећу узети весла у руке. Али, како се брзо заборављају слична заветовања! Нисам само заборавио осећање усамљености које ме тада није напуштало. Стога, кад сам замислио да поново узмем весла и препловим овог пута Тихи океан — више не 7.500 већ 14.800 километара! — предложио сам својој девојци да пође са мном.

Силвија је одлучила да остави родитеље, посао у галерији слика и све остало и да пође са мном. Она ми је већ много помагала кад сам се спремао за прву експедицију. Уз то, била је одлична веслачица — десет година се такмичила у екипи женског клуба „Св. Ђорђе“. Решили смо да се венчамо и знали смо да ћемо се добро слагати.

Током године упорно смо тренирали према специјалном програму: трчали смо на дуге стазе, хранили се добро. Често смо пробали да пловимо на отвореном мору и били смо сигурни у своје снаге. Силвија је одлично савлађивала све и чак је написала књигу „500 рецепата за припремање рибе“.

Што се тиче психолошке припреме не може се говорити о неком посебном програму. Требало је, на пример, научити како се савлађује очајање због некакве непредвиђене тешкоће, а тога бар увек има у оваквим подухватима.

Најзад смо били спремни. Чамац „Британија“ од 10,5 метара, пројектован и изграђен специјално за овај пут, био је изванредно опремљен: уређаји за спасавање и одговарајућа упутства, пакети прве помоћи, сат, гас за кување, сува и смрзнута храна, сувог грожђа у изобиљу, радио-станица (доћи ће време кад ће она престати да ради остављајући нам за везу са светом само транзистор „Сони“). Имали смо довољно слатке воде и дувана и могли смо мирне душе кренути на дуг пут.

У ПАЦОВСКОЈ РУПИ

Све до последњег часа тренирали смо ревносно. Па ипак, прва несрећа очекивала нас је већ на самом почетку пловидбе.

Двадесет и шестог априла 1971. године отиснули смо се из Сан Франциска. Време је било хладно, термометар је показивао десет степени. Као за инат упадали смо у буру која нас је черупала читавих десет дана. Били су то тешки дани. Није се могло веслати па смо се пустили низ струју и одржавали курс помоћу пловећег сидра док се није откинуло! Неколико пута таласи су ме бацили у воду. Силвија је лоше пливала и ја сам је везао за чамац.

У току свих тих дана час сам висио на једном час на другом боку одржавајући равнотежу чамца који је сваки час могао да се преврне. Понекад сам се крио са Силвијом у нашој малој кабини, пацовској рупи како смо је називали, али и тамо су нас таласи проналазили и бацали ме у усковитлану стихију. Били смо прокисли до костију и нисмо се поштено осушили све до Аустралије.

Будили смо се скочањени од хладноће у „пацовској рупи“ која је личила на каду пуну воде. У тами често нисмо могли да разазнамо да ли се наш чамац преврнуо или још плови засипан водом са свих страна. Поврх свега радио-станица је престала да ради! Одлучили смо да се вратимо у Лос Анђелес и да извршимо оправку. Али, уместо у Лос Анђелес, доспели смо у мексичку луку Енсенаду где смо пуне три недеље оправљали покидану опрему.

УБИЈА НАС МОНОТОНИЈА

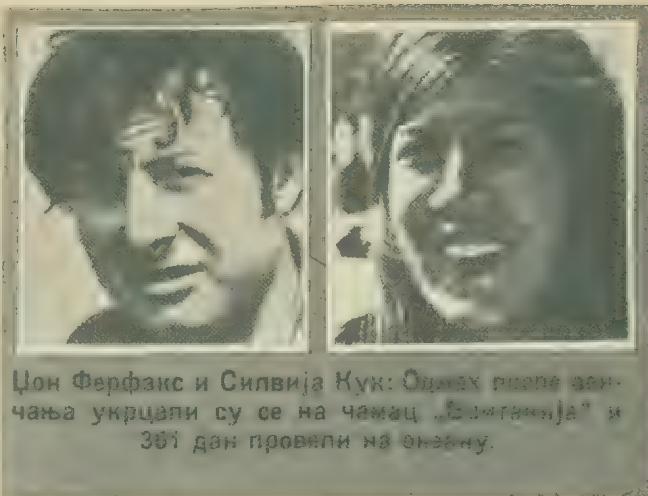
Кад смо најзад напустили Енсенаду, почели смо да веслимо на смену: 10 часова ја, а 5 Силвија, али нисмо увек успевали да одржимо овај темпо. Кад би се море узбуркало, пуштали смо чамац низ струју и управљали кормилом бирајући погодан ветар. А онда, кад бисмо приметили да смо се много удаљили од курса, прихватали смо весла док поново не ухватимо прави пут. То није било тако једноставно.

Веслање нам је одузимало много

Иако сам веслао из све снаге, ветар нас је упорно терао на оштра корална сечива. А онда смо ударили боком о гребен!

ЕСЛАО
ФИК!

Џон Ферфакс и Силвија Кук: Одмах после венчања укрцали су се на чамац „Британија“ и 361 дан провели на океану.

Дуго сам се припремао код куће на Темзи, али сигурно не бих кренуо на овај пут од 14.800 километара да Силвија није одлучила да пође са мном.

снаге, али не може се рећи да је исувише заморно. Тешко је само да се почне, а онда иде. И Силвија је закључила да је овде лакше веслати него на њеним такмичењима. Ја сам обично веслао по два сата, затим сам правио паузу од 15 минута и опет прихватао весла. За време топлијих дана веслали смо углавном ноћу како бисмо избегли губљење воде из организма.

После Енсенаде прво место где смо пристали било је острво Вашингтон, у групи Екваторских острва.

Ушли смо у залив 6. октобра да попунимо резерве воде. Наша радио-станица опет се била покварила а и пловеће сидро се откинуло. Кад смо то уредили, 12. новембра поново смо се отиснули на пучину у пратњи роја мушица. Бојали смо се да ћемо добити грозницу која је у то време харала по Екваторским острвима. Срећом, то се није догодило. Али, горе од свих болести, последња два месеца притискивала нас је безизлазна монотонија једноличних дана.

Веслали смо, ратовали с ветром а Силвија је морала и да кува, да води домаћинство. Божић смо лепо провели и искапили сав шампањац који смо имали. То нам је био последњи радостан догађај до злокобног коралног острва Онотоа где смо се обоје поштено намучили.

СПАСЛИ СУ СИЛВИЈУ

За оно што се десило код Онотоа крив сам ја.

Радио-станица, као и пре, није радила добро и скоро два месеца нисмо имали никакву везу са спољним светом. Требало је да се јавимо нашим родитељима, па људима који су финансирали ову експедицију, а то је сад могло да се учини једино са Онотоа.

Да бисмо пронашли тај комадић копна у океану, непрекидно смо проверавали курс и три ноћи узастопце нисмо спавали. Због тога сам одлучио да изаберем краћи пут до острва: да му приђемо с приветрене стране.

Кад смо се приближили уском коралном острву, открио сам коралне гребене који су нам се препречили на путу. Истина, приметио сам један узани пролаз, али сам био сигуран да не можемо проћи. Веслали смо из све снаге у супротном правцу, а ветар нас је упорно терао на гребене. На обали су се појавили људи. Стајали су и ћутали јер ни најбољи пливачи на свету не би ризиковали да се баце на оштра сечива коралних гребена.

Силвија је дрхтала везана за палубу. Није правила панику и ја сам се дивио њеној храбрости. Мене руке више нису слушале, једва сам држао весла. А онда смо ударили боком о корал!

Покушавао сам да подигнем кормило кад сидрени ланац пуче уз тресак и „Британија“, сада без икаквог кочења, појури право на гребен. Искочио сам у узбуркану воду, ухватио чамац за кљун и почео да га вучем у онај узани пролаз. Чамац је муњевито јурнуо напред и подвукао ме пода се таквом снагом да сам пао на корално дно. „Британија“ је projурила изнад мене брзином експреса. Кад сам успео да изроним, видео сам да се чамац, прошавши кроз узани пролаз, претурио на бок а Силвија очајнички покушава да се попне на палубу.

Притрчали су острвљани, подигли Силвију и однели је на обалу. Смејали су се као да им је овај догађај био нека шала. Додуше, ни ми касније нисмо могли да се уздржимо од смеха. Довољно је било само помислити због чега смо упали у тако страшну ситуацију: да јавимо својима како је код нас све у реду!

ОБРАЧУН С АЈКУЛОМ

Оправка је била готова 7. фебруара и ми се поново отиснусмо на море.

Следећих неколико недеља доста сам се бавио подводним риболовом. Двадесет и првог марта наишао сам на једну белоглаву ајкулу. Није била дугачка ни два метра и ја је не бих дирао да ми није ометала риболов. Погодио сам је харпуном право у главу и касније нисам могао да га извучем. Најзад, кад сам побеснео, пришао сам јој и ухватио је једном руком за шкрге а другом за реп и у таквом положају довукао је до чамца. Тамо сам ишчупао харпун и предао пушку Силвији.

Ајкула се све мање одупирала и најбоље би било да сам је пустио на миру, но ја сам желео да се обрачунам с њом. Замолио сам Силвију да ми дода нож за чишћење рибе и забио га ајкули у трбух. Тада се ајкула одједном истрже и зари ми зубе у десну подлактицу. Шчепао сам је левом руком за главу, а она ми опет измигољи и поче полако да тоне у модри бездан.

На једвите јаде успео сам да сачувам свест и да се уз Силвијину помоћ попнем у чамац.

Ускоро смо пали у очајање и све више смо сумњали у срећан исход наше пловидбе. Бол у руци није јењавао, страховао сам од гангрене јер ајкуле често уносе инфекцију при уједу. Притисак је био низак, ветар 55 километара на час. Носи нас струја. Крма је сломљена. Сваког часа можемо се насукати на неки гребен. Киша. Мене боли рука. Невоље са свих страна!

Сав посао је сада пао на Силвијина плећа. Она је сама затезала опрему, сама избацивала воду из чамца. Ја сам пао у несвест. Знаци гангрене се нису показивали. Моја рана као да је зарастала и ускоро сам се нешто боље осећао.

АУСТРАЛИЈА НА ВИДИКУ!

Седмог априла 1972. године, скоро годину дана од када смо се отиснули из Сан Франциска, чули смо преко транзистора да нас траже: Моле се сви бродови у Коралском мору да добро осматрају и кад открију чамац на весла „Британија“ да јаве о месту на коме се налази и о стању посаде: Џона Ферфакса и Силвије Кук.

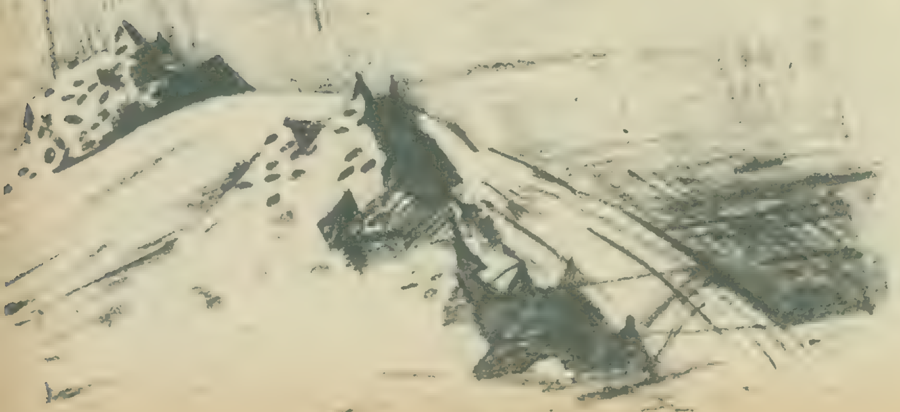
Нико нас није приметио. Наш чамац је прилазио Великом баријерном гребену.

Таласи и ветар терали су „Британију“ у широком луку бацајући је с бока на бок. Сидрено уже је било сасвим зарђало и сваки час је могло да се прекине. Последња три дана спавали смо на смену. На ноћ је било страшно и помислити: из таме је допирала стравична рика таласа који се разбијају један о други. „Британија“ се окретала и скакала по њима као орахова љуска. Готово смо сасвим изгубили наду да ћемо преживети. Ја на своју рану нисам више ни мислио.

Али, поново нам је пошло за руком да избегнемо смрти. Пловећи час низ струју, час веслајући, за три дана и три ноћи прешли смо Велики баријерни гребен — последњу препреку на путу за освајање Тихог океана. После 361 дан и 14.800 километара на отвореном мору најзад смо угледали земљу која је означавала крај овог напорног путовања.

Пред нама је била Аустралија!

Џ. Ферфакс

Dan Barry

ФЛАШ ГОРДОН

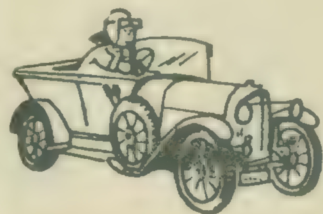

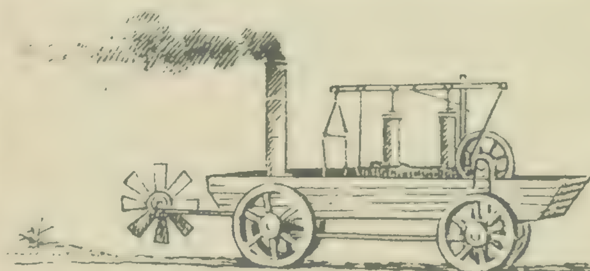

ИДУЋИ НАСТАВАК: ДВОБОЈ НАД ПОНОРОМ!

АЛБЕРТ ПОУП, ЧОВЕК КОМЕ СЕ ПРИПИСУЈЕ ПРВА ИНДУСТРИЈСКА ПРОИЗВОДЊА АУТОМОБИЛА У АМЕРИЦИ, НАПУСТИО ЈЕ ОВАЈ ПОСАО ЧИМ МУ ЈЕ ПОТЕКАО ГЛАТКО!

ПУКОВНИК НЕ ВОЛИ МОТОРЕ

Американац Оливер Ивенс направио је 1805. године у Чикагу прву амфибију, снабдевену мотором на пару.

Када је „Поуп" Мењуфекчеринг Компани", највећа фабрика бицикла у Сједињеним Државама, показала интересовање за производњу аутомобила, ступила је најпре у додир са неким Хирамом Максимом који је тада, 1895. г, конструисао бицикл са експлозивним мотором.

Међутим, када се упознао са принципом рада овог возила, оснивач компаније Алберт Поуп незадовољно је завртео главом.

— Ништа од тога! — рекао је конструктору. — Људи не воле да под њима — експлодира!

Алберт Поуп учествовао је раније као пуковник у Америчком грађанском рату, али је по свој прилици током година изгубио своју ратоборност!

ПОЧЕЛО ЈЕ ОД ПАРЕ

У Сједињеним Државама је развој аутомобила иначе ишао знатно теже него у Европи. Можда изгледа чудно, али Америка, коју данас називају земљом друмова, пре појаве аутомобила није имала готово никакав друмски саобраћај. Превоз између најближих насеља одвијао се коњским запрегама све до 1870. године, када се појавио бицикл! Стога су и механичка кола с ове стране Атлантика значила нешто сасвим друго него у Европи.

И овде је прво механичко возило имало парни погон. Оливер Ивенс направио је 1805. године у Чикагу гломазно возило-амфибију „еруктор амфиболис", а убрзо је и Силвестер Х. Роупер саградио у Масачусетсу неколико парних возила. Али, пре него што ће ове направе стећи популарност, више проналазача у САД ухватило се укоштац са проблемом експлозивног и елекртичног мотора.

Џорџ Б. Брајтон пријавио је 1872. године свој први патент за један веома примитивни двотактни мотор, који је испробан на трамвају и аутобусу, а истовремено су браћа Чарлс и Френк Дарија испитивали експлозивне машине сопствене конструкције. Независно од њих чинио је то и конструктор Елвуд Хејнз.

Али, тешкоће на које су наилазили конструктори парних и бензинских возила ишле су на руку поборницима електричног мотора, који је био сасвим једноставан и јасан. Његове предности биле су толико очигледне да ни кратак век једног пуњења акумулатора није сматран нарочитим недостатком. У ствари, пошто друмова није било и све се сводило на градски саобраћај, трајање енергије било је мало важно.

Један од поборника електромотора био је и славни Томас Алва Едисон, који је први употребио електричну енергију за вучу трамваја и железнице. Ипак, за постојање првог америчког електричног аутомобила не треба захвалити њему, већ Вилијаму Морисону, који је 1892. године први пут са својом невероватно тихом направом прошао улицама Чикага.

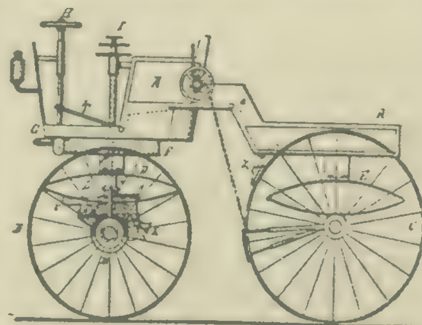
ЛОШ ПОТЕЗ

Производња аутомобила у Америци развила се из индустрије бицикла јер је једино она имала довољно готовог капитала, као и већ спремно тржиште. Док је у Европи ауто-индустрија рођена из занатске производње, у Америци се од индустрије — почело.

Иако је пуковник Алберт Поуп са ужасавањем одбио експлозивни мотор, управо њему приписује се у заслугу оснивање аутомобилске индустрије у САД. После неплодног сусрета са Максимом, почео је да производи електрично возило које је касније постало познато под именом **колумбија.** Али, мада су купци оберучке прихватили овај аутомобил, Поуп се накнадно предомислио и напустио његову производњу! Овај човек старог кова никако није могао да се помири са захтевима новог доба и од тада се ограничио само на бицикле.

Ово као да је чекала кућа „Електрикал Вехикл Компани", која је од Поупа сместа откупила читаву ту грану производње и помоћу електричних колумбија организовала такси-службу широм земље. Фирма се уплела у велике новчане трансакције, стављајући све на карту победе електричних мотора над парним и бензинским.

Био је то храбар и поштовања достојан потез, али — погрешан. Компанија се 1907. године нашла пред стечајем и морала је да продаје имовину да би се одржала. Иронијом, на лицитацији је, од читаве те имовине, највеће интересовање побудио један патент за механичка кола са експлозивним мотором који је за све време рада компаније лежао затурен у некој фиоци!

Технички цртеж друмског возила које је конструисао Џорџ Болдвин Селден и заштитио као патент под бројем 549.160.

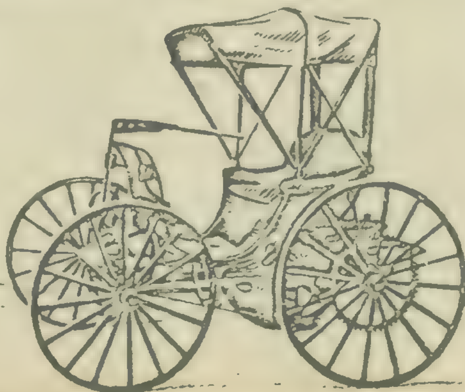
СЕЛДЕН ЈЕ СУМЊИВ

Био је то патент број 549.160 извесног Џорџа Болдвина Селдена, патент који ће, мада се радило о сасвим скромној конструкцији без нарочитих новина, одиграти драматичну улогу у развоју аутомобила у Сједињеним Државама.

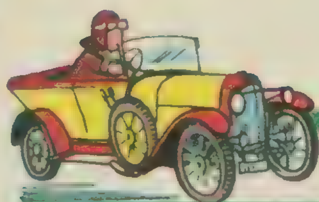
Селден је нацрт свог модела направио још 1879, али га није обелоданио све до 1895. године јер је за све то време радио на брижљивом дотеривању детаља. Занимљиво је да се после појаве овог модела сумњало у Селденово ауторство. Наиме, он је по занимању био адвокат, стручњак за ауторска права, те се говоркало да је отео патент неком сиротом проналазачу који му се обратио за правну помоћ и пријавио га под својим именом. Новија истрага повратила је образ Селдену, али се он тада ауторског права — одрекао. У то време је већ био окренуо леђа механичким истраживањима и посветио се својој струци.

За то време, други конструктори неуморно су радили на усавршавању бензинског аутомобила. После Хејнза, Максима и браће Дарија појавио се марта 1896. године Чарлс Брејди Кинг, а три месеца касније и чувени — Хенри Форд.

Нико од њих није ни слутио да ће им рад на експлозивним моторима донети грдне неприлике. Наиме, када се приликом оне чувене лицитације кућа „Електрикал Вехикл Компани" сетила откупљеног Селдоновог патента, одлучила је да на основу њега тужи суду бројне произвођаче бензинских кола, надајући се да ће тако извући огромну одштету и спасти се од краха!

Аутомобил оригиналне конструкције Френка Дарија из 1893. године са експлозивним мотором.

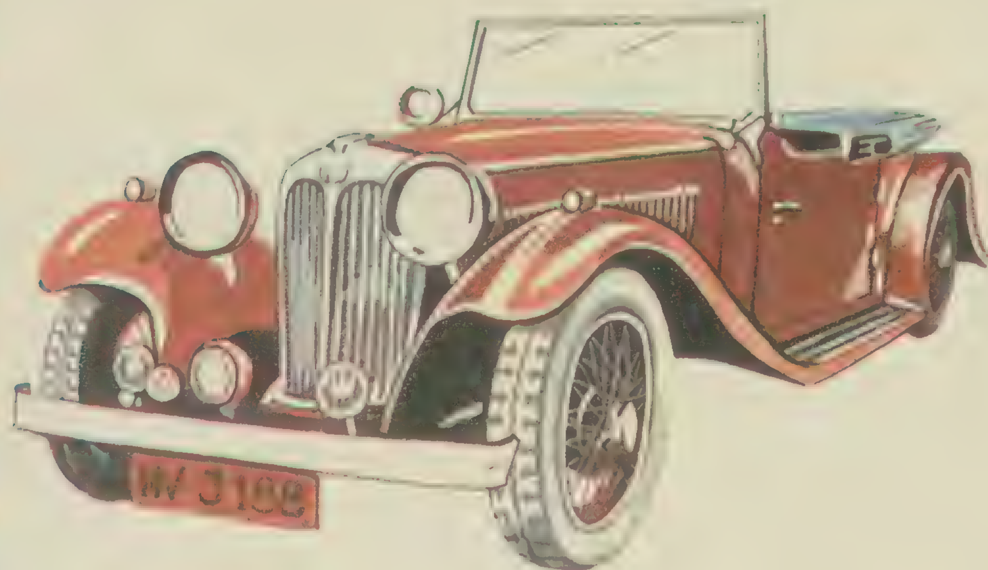

ЕНГЛЕСКА

СТАРИ АУТОМОБИЛИ

СРЕ

СС »I. 20 CV ТУРЕР«, 1933.

Возила ове марке, у самом почетку веома скромна, значајна су пре свега зато што их је градио један од највећих британских конструктора, Вилијем Лајон, а и због тога што је од њих касније, 1936. године, настао чувени модел СС ЈАГУАР. Назив „СС" је, у ствари, скраћеница и значи „Своло Стандард". Наиме, фабрика „Сволоу Сајдкар енд Коучбилдинг Компани" користила је за производњу ових аутомобила и неке делове од фирме „Стандард". Модел на слици прави је пример скромности каквом се у почетку одликовала удружена кућа „СС". И поред великог шестоцилиндричног мотора од 2552 кубика имао је веома ограничену снагу и брзину. На срећу, и цена му је била ниска те га је тржиште добро примило.

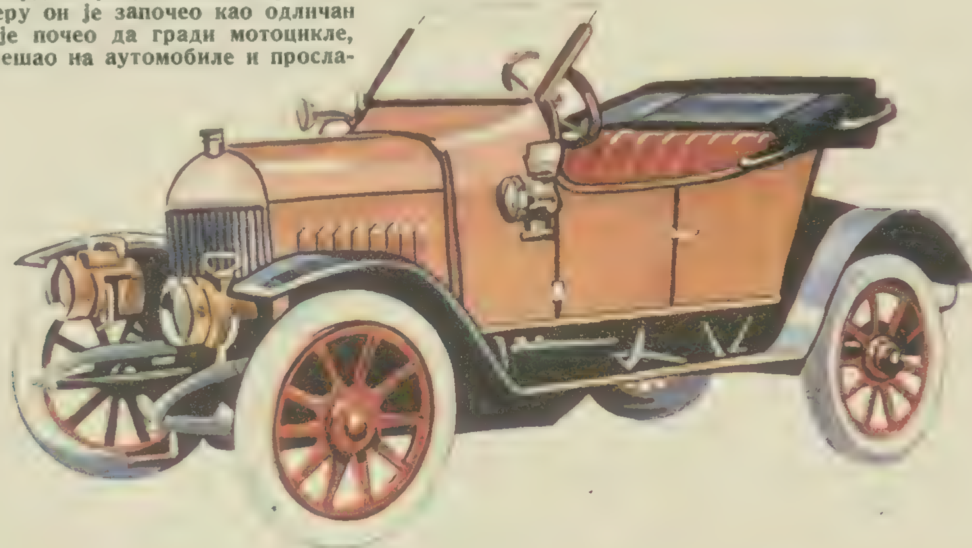

ОЛД ФЕЈТФУЛ, 1941.

Овај аутомобил је, у ствари, модел СУПЕР СНАЈП фабрике „Хамбер". Име „Олд Фејтфул" (у преводу „Стари верни") наденуо му је чувени британски фелдмаршал лорд Монтгомери који се њиме служио за време рата у Либији 1942. и 1943. године.

МОРИС ОКСФОРД, 1914.

Први аутомобил ове марке имао је четвороцилиндрични мотор од 1018 кубика, изузетно мали за оно време. Оснивач фабрике је Вилијем Ричард Морис, касније лорд Нафилд. Своју блиставу каријеру он је започео као одличан мајстор за бицикле. Затим је почео да гради мотоцикле, да би 1912. године најзад прешао на аутомобиле и прославио своје име широм света.

СИЛВЕР ГОУСТ, 1906.

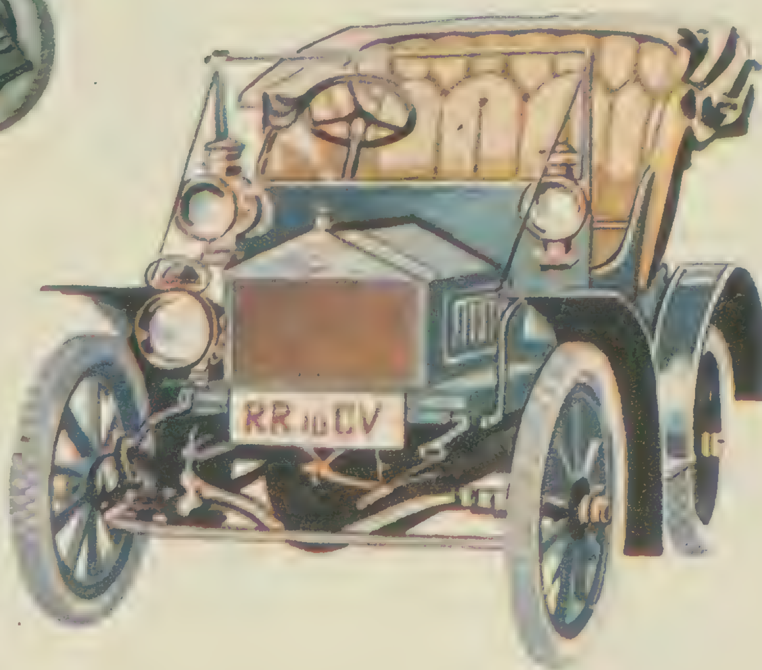
„Сребрни дух" (тако гласи превод назива) имао је мотор са 6 цилиндара запремине 7000 кубика. Приказан први пут на лондонској изложби аутомобила 1906. године, добио је високу оцену због прецизне израде и веома квалитетног употребљеног материјала. Овај „Ролс-Ројсов" модел производио се до 1926. године.

БРНИ ДУХ

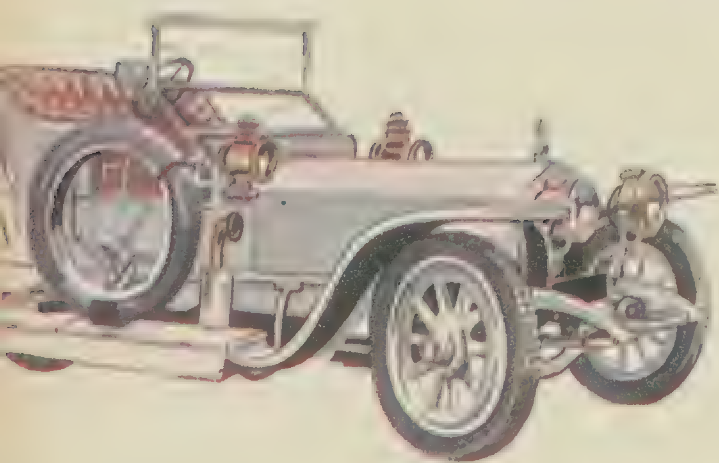
М. МИЏЕТ, 1929.

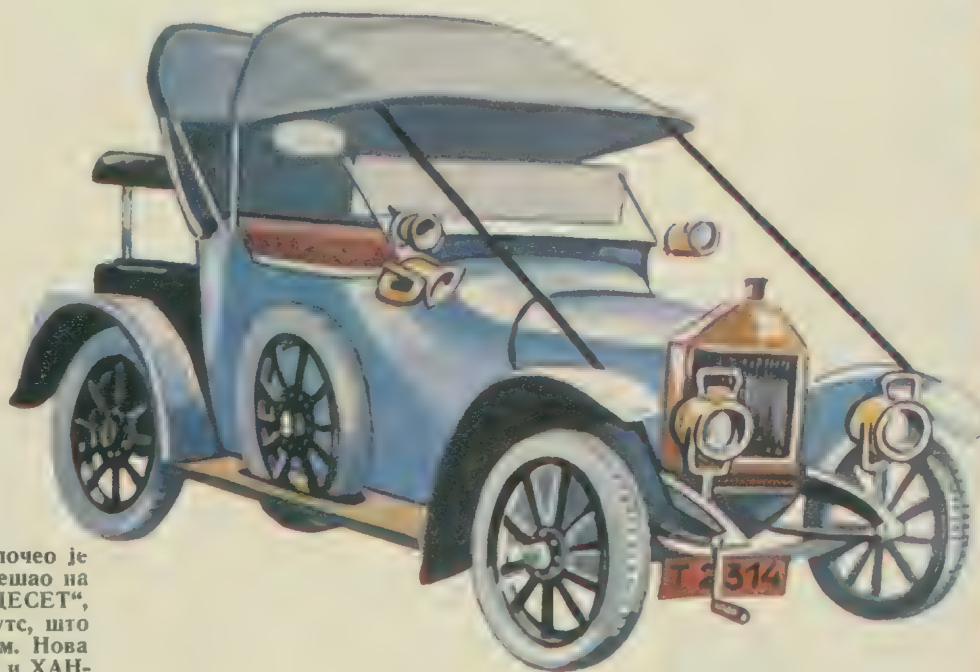
Као директор „Морис Гаража", Сесил Кимбер је из забаве покушао да направи спортску верзију МОРИС ОКСФОРДА. Пошто је у томе успео и преко својих очекивања, одлучио је да сам оснује касније чувену фабрику „МГ", чији назив није ништа друго до скраћеница од „Морис Гараж". Модел на слици је управо та спортска верзија ОКСФОРДА, први аутомобил нове фирме.

РОЛС РОЈС 10 CV, 1905.

Ово је један од првих модела чувене фабрике и имао је двоцилиндрични мотор. Фредерик Хенри Ројс почео је као власник једне електротехничке радње. Године 1903. успео је да заради нешто новца те је купио аутомобил марке ДЕКОВИЛ. Временом постао је тако незадовољан овим осредњим возилом да је одлучио да сам направи боље. Тај први РОЈС био је тако добар да је имућни трговац мотоциклима Чарлс Стјуарт Ролс одлучио да конструктору помогне и основао је са њим заједничку фирму „Ролс-Ројс".

СИНГЕР »ДЕСЕТ«, 1912.

Попут Вилијема Мориса, и техничар Џорџ Сингер почео је своју каријеру са бициклима, да би 1905. године прешао на аутомобиле. Када се 1912. године појавио модел „ДЕСЕТ", читаву производњу откупио је трговац Вилијем Рутс, што му је помогло да оснује картел под својим именом. Нова фирма постигла је највише успеха са моделима СМ и ХАНТЕР, који су имали „Сингерове" четвороцилиндричне моторе. Касније, ови мотори су замењени понешто дотераним „Хилмановим" машинама.

НАСТАВИЋЕ СЕ

Петком у Забавнику а понедељком на Радио-Београду I, у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО, најбољи певачи, ансамбли и хитови!

ХИТ страна

ДИСК ЏОКЕЈИ о најслушанијим хитовима

МАКСУТ ЋАТОВИЋ, диск-џокеј диско клуба „МОНОКЛ“ у Београду:

„Радим у диско клубу и трудим се да тој публици која није неупућена у хитове, пронађем неку можда мало запостављену композицију али добру за игру. Судећи по томе за мене је плоча године управо песма која није постигла много успеха на разним топ листама али која је у „Моноклу“ увек одушевљено примљена: „Задобно си ме у сваком случају“ (YOU GOT ME ANYWAY) комбинованог састава »Saderland Braders and Kviver« (SUTHERLAND BROTHERS AND THE QUIVER). Од домаћих плоча увек је радо слушана композиција „Шта ће мени сада ватра“ из овогодишње продукције YU-групе“.

ЉУБОМИР ЖАКУЛА, водитељ програма „БЕОГРАД 202“:

„У току 1973. године највише ми се допала Роберта Флек као солиста што су вероватно и моји слушаоци могли да закључе, пошто сам у емисијама најчешће емитовао њене две песме: „Први пут када сам видела твоје лице“ и „Убијајући ме нежно том песмом“. Из

домаће продукције, која је протекле године била богатија него икада, морам поменути хит „Корни групе“ „Иво Лола“.

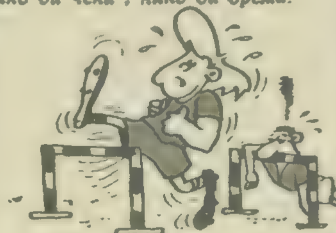

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

ТРКА

Музика: Драги Јелић
Текст: Драган Недимовић
Изводи: „YU-grupa“

У трци овој трчи што брже,
мораш пре свих, добро се држе.
Погледај овог, проћи ће сада,
смисли му замку, паниће кад-тада.
И чујеш пљесак хиљада људи,
удахни ваздух тад пуних груди.
Запамти ово што сам ти рек'о:
паметно трчи, славу си стек'о.
У трци овој милости нема,
нико да чека , нико да дрема.

ПЕСМУ НЕДЕЉЕ: „ТРКА“ можете чути у понедељак, 7. јануара у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО која се налази на I програму Радио-Београда од 20.00 до 22.00 часа.

YU-ГРУПА

Година која је управо прошла била је година „YU-групе“. Мада их је публика прихватила скоро одмах кад су се и појавили, тек у протеклој години и музички критичари су за њих изрекли неколико гласних похвала. Тако је поклоњена пажња групи која је прва успешно креирала „југо-рок“: дина мичан, прихватљив али не и свакодневан. Овај трио свира музику која највише одговара нашим приликама .То нај боље потврђује популарност хита „Шта ће мени ватра“ и композиције с првог албума групе. Уколико се дода и то да су момци из „YU-групе“ у протеклих дванаест месеци превалили преко 30 хиљада километара путујући и свирајући свуда по нашој земљи, постигли велики успех на „Бум“ фестивалу у Љубљани, одржали два успешна и до по следњег места посећена концерта у београдској Хали спортова, појавили се, и то са успехом, као прва југословенска група на бини чувеног лондонског клуба „Марки“, онда је сасвим јасно зашто овај трио издвајамо када сво димо рад и успехе домаћих поп-група у 1973. години.

YU-ГРУПУ“ чине: Жика Јелић, бас гитариста и певач, Драги Јелић, гитариста, певач, композитор и у последње вре ме свирач на синтисајзеру, Раша Ђелмаш, удараљке и аранжер и Мирослав Костић, гитариста и певач.

НЕ САМО МУЗИКА

Када смо Николу Караклајића, уредника и водитеља емисије „Вече уз радио“ упитали шта мисли о поп-музици у години која је на измаку, одговорио је:

„Чини ми се да је у 1973. години дошло до обнове интересовања за поп-музику. Да ли је стасала нова генерација или је ова музика постала разноврсна па може задовољити различите укусе? Можда постоји и криза у организовању забаве па је ова врста музике наишла на веће интересовање.

Од музичких догађаја издвојио бих фестивале под отвореним небом. Они личе на „конгресе истомишљеника“ младе генерације која се осећа усамљеном у урбанизованом свету па жели „вудстоковску атмосферу мира и љубави“. Без обзира што су ову идеју организатори тих фестивала комерцијализовали у жељи за што већом зарадом, ипак је остало нечег искреног међу поклоницима поп-музике. На оваквим скуповима музика је само један део доживљаја, други чине ситнице као мода, понашање, импровизоване продавнице кока-коле, плоча, часописа или сендвича. У то улазе и невоље са кишом или беспарица, али се тек тада може уочити солидарност која влада међу младима.

Све ово и још много штошта видео сам прошлог лета на фестивалу „Уајт сити“ (WHITE CITY) у Лондону. Тада су на мене оставиле посебан утисак групе као што су „Кинкс“, „Слај енд Фемили Стоун“, „Линдисфарн“, „Едгар Винтер Венд“, „Кенед Хит“ и друге. И нисам био једини који је на овај фестивал дошао с фотографским апаратом.“

СЛОБОДНО ПИТАЈТЕ

Желела бих да нешто више сазнам о саставу „Дерик и Доминоси“ и ко су чланови тог састава?

Сузана Лазаревић,
Маршала Тита 25, Мостар

Велики гитариста Ерик Клептон (ERIC CLAPTON) је после распада познатог трија „Крим“ (CREAM) крајем 1968.

променио неколико група. Прво је неколико месеци свирао као члан групе „Блајнд Фејт“ (BLIND FAITH) а затим са Дилени и Бони (DELANEY AND BONNIE AND FRIENDS). Године 1970. са музичарима из тог састава основао је групу »DEREK AND DOMINOES«. Он је свирао гитару и певао, Карл Редл (CARL REDLE) је свирао бас гитару, Џим Гордон (JIM GORDON) бубњеве а Боди Уитлок (BOBBY WHITLOCK) оргуље, клавир и певао. Група је снимила један одличан дупли албум, »LAYLA«, на коме се као гост појављује и познати гитариста Дуан Алман (DUANE ALLMAN) који је 1972. године погинуо у саобраћајној несрећи. Приликом снимања другог албума, после свега годину дана постојања, „Дерик и Доминоси“ су се распали. Говорило се да ће састав наставити да ради без Клептона и да ће њега заменити неко други али све је ипак остало на причама. Иначе, ова група је снимила и један албум „наживо“ (DEREK AND THE DOMINOES LIVE) који по квалитету није ништа изузетно.

Албум: »LAYLA« (Polydor 1971) і »DEREK AND THE DOMINOES LIVE« (RSO 73).

ДИСКОГРАФИЈА:

DOORS (1966—1973)

THE DOORS (ELEKTRA 1967)
STRANGE DAYS (ELEKTRA 1968)
WAITING FOR THE SUN (ELEKTRA 1968)
THE SOFT PARADE (ELEKTRA 1969)
MORRISON HOTEL (ELEKTRA 1970)
ABSOLUTELY LIVE — дупли (ELEKTRA 1970)
THIRTEEN (ELEKTRA 1971)
LA WOMAN (ELEKTRA 1971)
WEIRD SCENES INSIDE THE GOLD MINE дупли (ELEKTRA 1971)
OTHER VOICES (ELEKTRA 1971)
FULL CIRCLE (ELEKTRA 1972)

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК
YU - група

УЧИТЕЉИ

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

Његов син Били, који је знао само за ТВ-школовање, био је уверен да све учитељице туку децу.

РОБЕРТ ЈАНГ

У излогу је писало: „Учитељица на продају, јевтино", а испод тога мањим словима: „Уме да кува, шије и обавља остале кућне послове".

То је подсетило Џорџа Денбија на суђнере, школску таблу и јесење лишће, на књиге, галаму и смех. Власник мале радње био ју је обукао у хаљину живих боја, а на ногама је имала црвене сандале. Стајала је у излогу као лутка која чека да је неко оживи.

УЗБУЂЕН КАО ЂАЧИЋ

Денби је био у недоумици, не знајући да ли да крене кући или да уђе у радњу. Учитељица га је неодољиво привлачила. Али, да ли му је стварно била потребна? Њему није, али Лаури би могла да помогне у кући, јер нису били у стању да купе аутоматску кућну помоћницу. И Билију би вероватно била потребна помоћ у његовом ТВ-школовању.

Опет се сетио септембарског сунца, и одлучио се: ушао је у радњу.

— Колико стаје она учитељица у излогу? — упитао је.

— Петсто долара заједно с кутијом.

Денби није могао да верује. Учитељи су све ређи, па би човек очекивао да им цена расте. А само две године раније, кад је тражио неку половну учитељицу која би помагала Билију у ТВ-тестовима, није могао да нађе јевтинију од хиљаду долара. Дао би и толико, јер је присталица старе врсте учитеља, али Лаура није хтела ни да чује. Она никад није ишла у праву школу, па није имала разумевања за учитељице.

— Је ли у добром стању? — упитао је продавца.

— Да, господине, потпуно нове батерије и мотори. Што се тиче меморије, нема места страховању: трајаће вечито. Сад ћу вам је показати.

Пажљиво је ставио кутију испред Денбија.

— Можда сам мало старомодан, али данашњи ТВ-учитељи нису ништа према оним старим... Да ли сте ви ишли у праву школу?

Денби је климнуо главом.

— Знао сам — задовољно је рекао продавац. — Интересантно како се то на човеку одмах види.

Кад јој је притиснуо дугме на потиљку, учитељици су груди почеле да се дижу и спуштају, као да дише. Отворила је очи.

Денби је био узбуђен, као ђак који чека да га прозову.

— Питајте је нешто — рекао је продавцу.

— Како се зовете? — нагнуо се продавац над кутију.

— Емили Џонс.

Њен глас се Денбију учинио као шум септембарског ветра.

— Изађите из кутије, госпођице Џонс, и покажите нам како се крећете.

Учитељица је мирно почивала у својој кутији, склопљених очију.

ЛАУРА СЕ ЉУТИ

Прошетала се по соби. Сандале су весело лупкале по поду, а хаљина је лепршала око њеног витког тела. Зауставила се код врата и чекала даља питања.

— Узећу је — одлучио је Денби.

— Нешто за мене, тата? — повикао је Били, трчећи оцу у сусрет.

— Наравно. За тебе и за маму.

Лаура се појавила из кухиње.

— Ручак се охладио — рекла је.

— Угрејаће га госпођица Џонс — рекао је Денби и отворио кутију. Чуо је Лаурино убрзано дисање иза леђа, а онда њен љутит глас:

— Учитељица! То си донео својој жени: учитељицу! Ти си луд. Само си бацио паре, а знаш шта све треба да купимо. Она неће бити никаква помоћ Билу. Шта она зна о ТВ-образовању?

— Рекли су ми да ти стари учитељи туку децу! — повика Били.

— Није тачно — бранио се Денби. — Ја сам све до осмог разреда ишао у праву школу и боље знам... Она ће и теби бити од помоћи — обратио се Лаури.

— Реци јој онда да подгреје јело — заједљиво је рекла Лаура.

— И хоћу!

Усправио је госпођицу Џонс и притиснуо дугме. Повео ју је у кухињу и показао све уређаје и како се њима рукује. За неколико минута сто је био постављен и јело угрејано. Денби је сијао од среће.

— Ваљда ме неће тући? — питао је Били, а Денби се на то само насмејао, задовољан што је пола битке већ добијено.

— Пожурите с ручком — рекла је Лаура. — На првом програму су „Ромео и Јулија". То не желим да пропустим.

КАУБОЈ РОМЕО

Док су Били и Лаура заинтересовано гледали у телевизор, Денби се мрштио. Није био против прерађивања класичних дела, али ово је било и неукусно и претерано. Ромео и Јулија на ранчу као каубој и дама из вестерна! Погледао је у госпођицу Џонс. И она је деловала заинтересовано.

— Па ово је ужасно! — тргао их је њен глас. — Срамота је да се Шекспирово дело овако представља!

Денби се најежио. „Сад ће бити критично", помислио је, јер су Били и Лаура прекорно погледали у госпођицу Џонс.

Накашљао се.

— Па, није баш тако лоше, госпођице Џонс. Нико ово не би гледао у оригиналу, па су хтели да га мало прилагоде данашњем времену.

— Али, зашто да направе вестерн од тога? — остала је учитељица при своме.

— Џорџе — умешала се Лаура — рекла сам ти да је она застарела. Или је искључи, или ја идем да спавам.

Тешка срца, Денби је притиснуо дугме, али није више желео да гледа програм. Смучило му се од тих безвредних ТВ-драма. Погледао је госпођицу Џонс. Лежала је мирно у својој кутији, склопљених очију. Соба му се одједном учинила ужасно празна.

Изишао је из куће и кренуо у шетњу. Размишљао је о својим школским данима, о веселом школском двору и учионици пуној другова.

Денби је био један од малобројних који су похађали праву школу. Живео је у планинском месту где није било могуће пратити ТВ-образовање. Тако је учио код учитељица све док се његови нису преселили у град. Овде су сви нападали стари начин школовања, говорећи да је сувише дуг и скуп. Сад га је преузела телевизија и знатно га скратила, па су људи стицали све оскудније знање.

ТЕШКА ОПТУЖБА

Следећег дана, кад се вратио с посла, дочекало га је Лаурино лице искривљено од беса.

— Шта је било? Где је госпођица Џонс? — питао је Денби.

— У својој кутији. Сутра ћеш је вратити тамо одакле си је донео!

— Неће она мене више ударати! — кењкао је Били.

— Казала је да је срамота представљати „Илијаду" и „Одисеју" као борбу каубоја и Индијанаца.

Били је тога јутра седео испред

ЦА

телевизора и пратио своје лекције. Баш су каубоји освајали индијанско село Трoју кад се госпођица Џонс залетела и искључила телевизор. Били је почео да вришти. Кад је Лаура ушла у собу, видела је учитељицу како држи дечака за руку, а он се отима. Према Лаурином речима, учитељица је могла да убије Билија. Отерала ју је у кухињу и искључила.

Те вечери, кад су Лаура и Били пошли на спавање, Денби је пажљиво отворио кутију и укључио госпођицу Џонс.

— Јесте ли заиста хтели да ударите Билија? — упитао ју је.

— Никад не бих ударила човека — одговорила је учитељица.

— Дођите овамо и све ми испричајте — повео ју је Денби у трпезарију.

Док су ишли, приметио је да госпођица Џонс храмље. Денбијево страховање се показало оправданим. Били ју је шутнуо и она је морала да га зграби за руку и спречи га да даље бесни.

Денби ју је жудно слушао. Њен глас га је смиривао, њено присуство га је враћало у срећне дане школовања. Разговарали су дуго, и не примећујући како време брзо пролази. Госпођица Џонс му је рецитовала стихове из Шекспирових комада, и он није могао да је не загрли.

Одједном, у собу је ушла Лаура. Очи су јој севале од љутине.

— Сутра она одлази из ове куће! — рекла је. — Она или ја!

ТРАЖИ СЕ ПРОДАВАЦ

Неколико недеља касније, стање у Денбијевој кући се поправило. Госпођица Џонс више није била с њима и Лаура је поново почела да говори с мужем.

Једне вечери, Денби је после дужег времена пошао на пиво „Код пријатеља Фреда". Киоск за виршле испред кафане био је отворен и испред њега је чекало неколико муштерија. Продавачица је увијала куване виршле у хартију и пружала им. Денбију су се учинили познати њени покрети. Загледао је боље ту косу боје јесењег лишћа и лепо лице с плавим очима. Власник је стајао нешто даље и ћаскао с једним пријатељем.

Кад је прочитао на стаклу: „Тражи се продавац", пришао је власнику и рекао му да би радо прихватио посао, али може да ради само од 6 до 12 увече. Човек је пристао.

Кад почињем? — питао је Денби.

— Одмах ако хоћете.

Ако се Лаури ово не допадне, баш га брига. Ипак, вероватно се неће бунити. Добро ће јој доћи још једна плата.

Обукао је радни мантил и придружио се продавачици.

— Добро вече, госпођице Џонс — поздравио ју је.

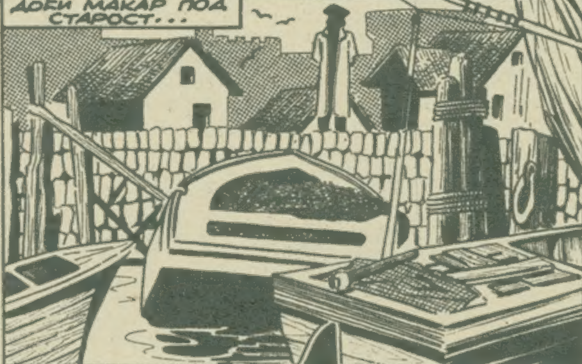
Њене плаве очи су весело засијале.

— Добро вече, господине Денби

Поново је чуо шум септембарског поветарца и видео јесење лишће боје њене косе...

РУЂЕР БОШКОВИЋ

ЈА САМ ДУБРОВЧАНИН!

НАСТАВИЋЕ СЕ

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП

Црна Брада:

Опсада Канапеша

II ДЕО

Народна легенда испредала је свет добрих вила и принцеза, храбрих краљевића и ратника и витезова, моћних чаробњака и страшних змајева.
Књиге су повезане у платно или картон, имају 140 до 250 страница текста и већи број илустрација.

ЗАМОЛИТЕ МАЈКЕ ДА ВАМ КУПЕ БАЈКЕ СВИХ НАРОДА СВЕТА

1. ИРСКЕ БАЈКЕ (ћирилица)
2. ИТАЛИЈАНСКЕ БАЈКЕ (ћирилица)
3. ФРАНЦУСКЕ БАЈКЕ (ћирилица)
4. ЕНГЛЕСКЕ БАЈКЕ (ћирилица)
5. НЕМАЧКЕ БАЈКЕ (ћирилица)
6. БЈЕЛОРУСКЕ БАЈКЕ (ћирилица)
7. МАРОКАНСКЕ БАЈКЕ (ћирилица)
8. ЕТИОПСКЕ БАЈКЕ (ћирилица)
9. БАЈКЕ СА МАДАГАСКАРА (ћирил.)
10. БАЈКЕ ЈУГА АФРИКЕ (ћирилица)
11. АЛЖИРСКЕ БАЈКЕ (ћирилица)
12. СУДАНСКЕ БАЈКЕ (ћирилица)
13. КАВКАСКЕ БАЈКЕ (ћирилица)
14. УРАЛСКЕ БАЈКЕ (ћирилица)
15. УКРАЈИНСКЕ БАЈКЕ (ћирилица)
16. ИСЛАНДСКЕ БАЈКЕ (ћирилица)
17. УЗБЕКИСТАНСКЕ БАЈКЕ (ћирилица)

ИП „НАРОДНА КЊИГА“
11000 Београд, Шафарикова 11

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем:
1. **ЗА ГОТОВО:** комплет БАЈКИ — 17 књига. Укупан износ од 190.— дин. платићу поштару кад ми донесе књиге.
2. **НА ОТПЛАТУ:** комплет БАЈКИ — 17 књига. Укупан износ од дин. 220.— платићу у 5 месечних рата. Прву рату од 44.— дин. платићу поштару кад ми донесе књиге.

____
(Купац)

____
(Пошт. број и место)

____
(Улица и број)

__________ __________
(Овера предузећа за купца на отплату) (Потпис наручиоца)

У случају спора признајем надлежност суда у Београду.

ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ »НАРОДНА КЊИГА«

даје специјалан **ПОПУСТ** читаоцима Политикиног забавника за књиге библиотеке **„БИСЕРИ“** и то:
Ако свих **17 књига** наручите за готово, платићете поштару кад их донесе само **190— динара,** уместо **255.— динара.**
Ако их наручите на отплату, платићете поштару приликом преузимања књига **44.— дин,** а остатак у **4 месечне рате по 44.— дин.** Овако купљене књиге коштаће вас **210.— дин,** уместо **255.— дин.**
Попуните наруџбеницу и пошаљите на адресу: **ИП „НАРОДНА КЊИГА“ 11001 Београд, Шафарикова 11.**

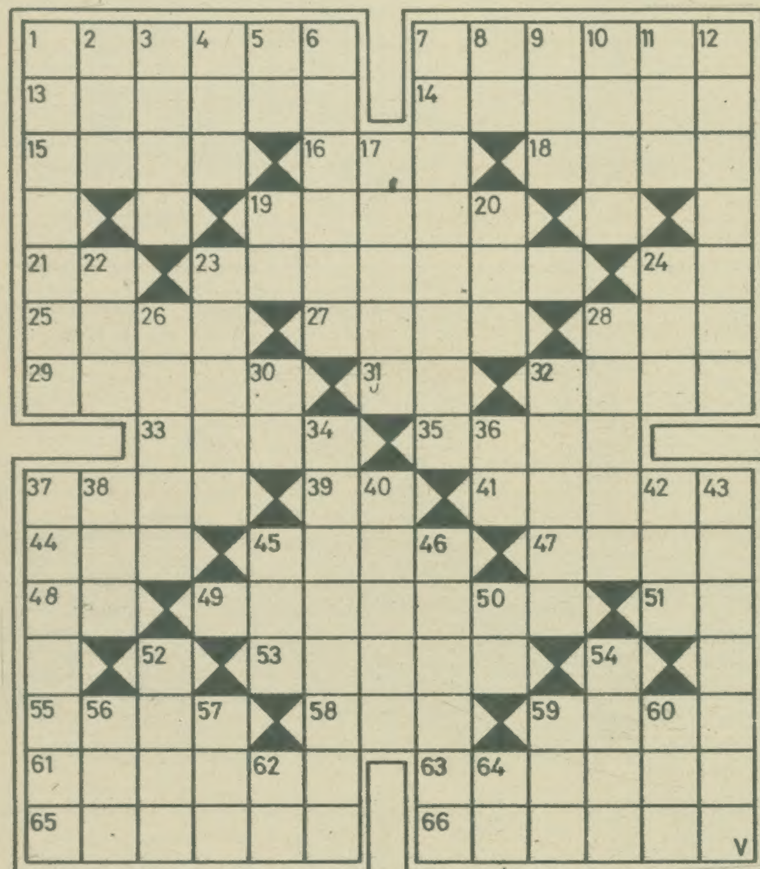
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) окружница, циркулар, 7) свирач на труби, 13) старина, 14) озледити, 15) времешан, употребљаван, 16) троцифрен број, 18) речни рибар, 19) зауставити се, 21) домаће говече, 23) гора, 24) дршка на виолини, 25) Авар, 27) крвни суд, 28) бодља, 29) руксак, 31) ауто-ознака за Цеље, 32) такмичење у брзини, 33) врста жита, 35) планина у Србији, 37) опера Ђузепа Вердија, 39) река у СССР, притока Каме, 41) крлетка, 44) узвик при јуришу, 45) блиски рођак, 47) муницијска кола, 48) лична заменица, 49) једно годишње доба, 51) центар обртања, 53) градска четврт, 55) недостатак, 58) зоља, 59) мали комадић, трун, 61) јужно воће, 63) сталак, 65) природна обдареност, 66) део чеоне кости над оком.

УСПРАВНО:

1) отопина, 2) стари Словен, 3) године службе, 4) гозба, 5) иницијали руског баснописца, 6) градња, склоп, 7) дечја играчка, котрљач, 8) хемијски знак за радијум, 9) десна притока Саве, 10) плус, 11) отац (слов.), 12) пропланак, 17) ансамбл народних игара и песама из Скопља, 19) скраћеница за: слично, 20) друга, 22) и један и други, 23) неискривљена, 24) наше највеће острво, 26) једна електрода, 28) најраспрострањенија биљка, 30) хемијски знак за калцијум, 32) врпца, 34) немилосрдност, окрутност, 36) врста першуна, 37) врста оружја, 38) језеро у Северној Америци, 40) грчка оперска певачица (Марија), 42) Ужичанин, 43) барјак, 45) украс мушког лица, 46) платформа, зараван, 50) два суседна слова, 52) летопис, 54) линија, 56) наша филмска глумица (Карић), 57) далматинско женско име, 59) индустријска биљка, 60) једно чуло, 62) немачки предлог, 64) ауто-ознака за Турску.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) сантим, 7) Арарат, 13) аларми, 14) Сирано, 5) рени, 16) крт, 18) стас, а, т, 19) асура, а, к, 21) то, 23) млекара, 24) ја, 25) одар, 27) рага, 28) јен, 29) варан, 31) па, 32) Тара, 33) Авар, 35) нерв, 37) капи, 39) ек, 41) усови, 44) Ади, 45) Спал, 47) крак, 48) та, 49) хроника, 51) ре, а, у, 53) права, д, б, 55) Раск, 58) тла, 59) соба, 61) кртице, 63) драгон, 65) Агадир, 66) адреса.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" 11000 Београд, Македонска 29. Директор Миросљуб Лазаревић. Главни и одговорни уредник Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 132,00 дин, полугодишња 66,00 дин, тромесечна 33,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 264,00 дин, полугодишња 132,00 дин, тромесечна 66,00 дин. Уплате на текући рачун 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: DM 46 — $ 16 — Ff 73 — Sfr 53 — Skr 73. Девизне уплате из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35 I тел. 22-711.
На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-29 73-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

ШТА ЈЕ ПЕРПЕТУУМ МОБИЛЕ?

Драги Забавниче,

Желела бих да ми одговориш на питање шта је перпетуум мобиле?

Катарина Поповић,
Бар

Перпетуум мобиле је латински назив за машину или справу која, једном покренута, непрекидно ствара енергију саму од себе и без коришћења неког другог извора енергије. Такав уређај обавља механички рад без икаквог спољног утицаја, што је, према основним законима физике, немогуће.

Израда машине која би стварала енергију из ничега противи се једном од основних закона природе. Тај закон је изражен у првом ставку термодинамике који каже да је енергија неуништива, да је немогуће створити је из ничега већ је могуће само претворити један облик енергије у други, на пример топлоту у механичку радњу и обратно.

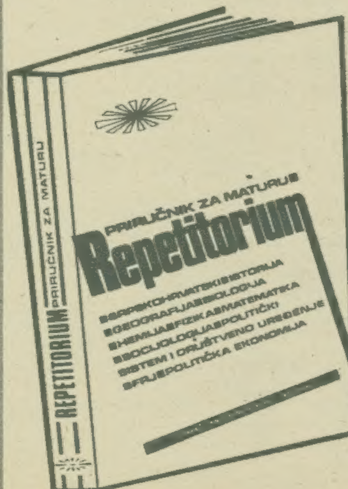
Иако су већ у XVIII веку многе научне установе, међу првим и Француска академија наука, прогласиле овај закон нерешивим, с покушајима да се оствари перпетуум мобиле није се престало ни до данас.

$\log x = \cos 60°$
$\Rightarrow x = \sqrt{10}$

КАКО СЕ РЕШАВАЈУ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

Лако и брзо можете и сами научити из књига **„ИЗРАЂЕНИ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ".** Нудимо вам четири књиге које садрже целовиту израду свих задатака из математике за гимназије, техничке и остале средње школе (I књига — Алгебра за I разред, II књига — Алгебра за II разред, III књига — Тригонометрија и алгебра за III разред и IV књига — Аналитичка геометрија, низови, диференцијални и интегрални рачун и стереометрија за IV разред). Наручите дописницом или писмом са назнаком које књиге желите на адресу: **МАТЕМАТИКА — 71001 Сарајево, п.п. 64. Књиге ћете одмах добити и платити поштару кад вам донесе** (поузећем). **Цена сваке књиге је 50 динара. Ко наручи све четири књиге заједно, платиће свега 160 динара!**

УЧЕНИЦИ–СРЕДЊОШКОЛЦИ!
ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ!

Са приручником за матуру — репетиторијумом — у коме је прегледно и сажето изложено градиво из српскохрватског језика, географије, историје, биологије, хемије, физике, математике, социологије, политичке економије, политичког система и друштвеног уређења СФРЈ по наставним плановима од I до IV разреда.

Ово је ново, прерађено и допуњено издање на коме је радила група познатих педагога, **тако да РЕПЕТИТОРИЈУМ представља јединствен приручник за успешно обнављање градива у току школске године,** а посебно у време припремања завршног испита школе — матуре.

Репетиторијум можете добити поузећем, по цени од 60.— дин. ако пошаљете писмо или дописницу са наруџбеницом на НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ", Француска 7, 11001 Београд, пошт. фах 23.

WALT DISNEY
МИКИ

СПРЕМА СЕ ИЗЛОЖБА ПАСА... ОНИХ СА ПЕДИГРЕОМ!
ИЗЛОЖБА ПАСА

ТО ТИ ЗНАЧИ ПАСА КОЈИ ИМАЈУ ДОКУМЕНТА О СВОМ ПОРЕКЛУ!

ДА ЗНАШ... ТИ ПСИ СУ МНОГО СКУПИ!

А ИМА ЛИ НАШ ПЛУТОН ТАЈ... ПЕДИГРЕ И ДОКУМЕНТА?
ПЛУТОН?
Distributed by King Features Syndicate

ХА! ХА!
?

ОН ЈЕ **ОБИЧАН ЏУКАЦ!**

ТАКВОГ ПСА ПРОСТО ПОКУПИШ СА УЛИЦЕ!
Copyright © 1973 Walt Disney Productions World Rights Reserved

И ОН СЕ ОДМАХ УЗ ТЕБЕ ПРИЉУБИ...
ШМРК

ТИ ПСИ СУ ПРИВРЖЕНИ И ВЕРНИ...

... И ТАКВОГ ПСА ЈА НЕ БИХ ДАО НИ ЗА **СВЕ** ОТМЕНЕ ПСЕ НА СВЕТУ!
АВ!

ЈЕ Л' ТИ САД ЈАСНО?